

Teoria żeglowania

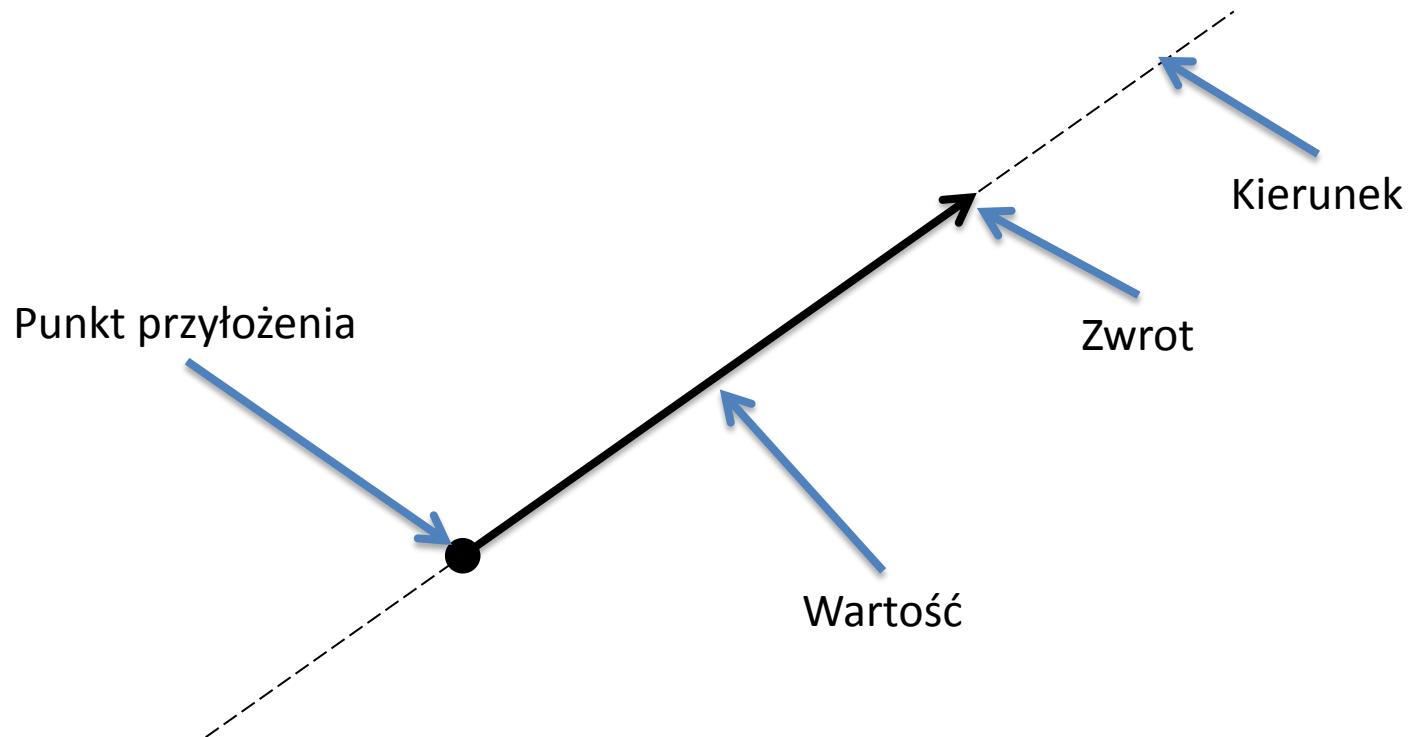

Michał Winiarek, kom: 607613857, email: miwin@op.pl

Wektory

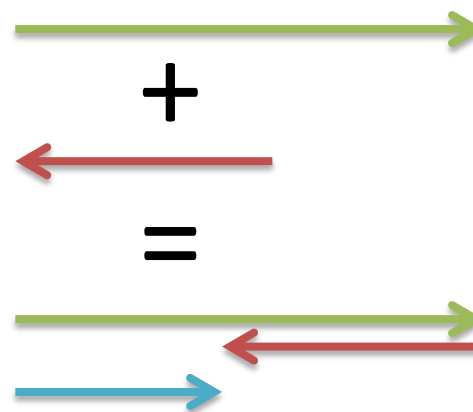
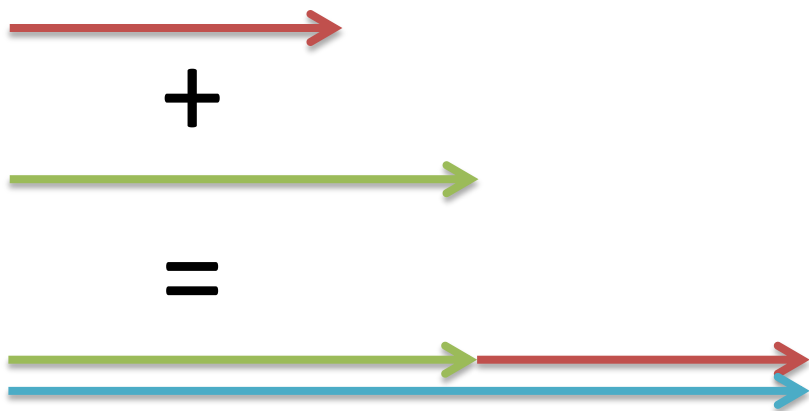

- Umożliwiają przedstawienie wielkości wektorowych: siła, prędkość, przyspieszenie, przemieszczenie, ciężar

Dodawanie wektorów

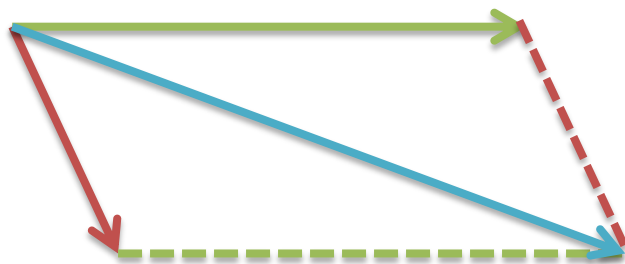

Dodawanie wektorów

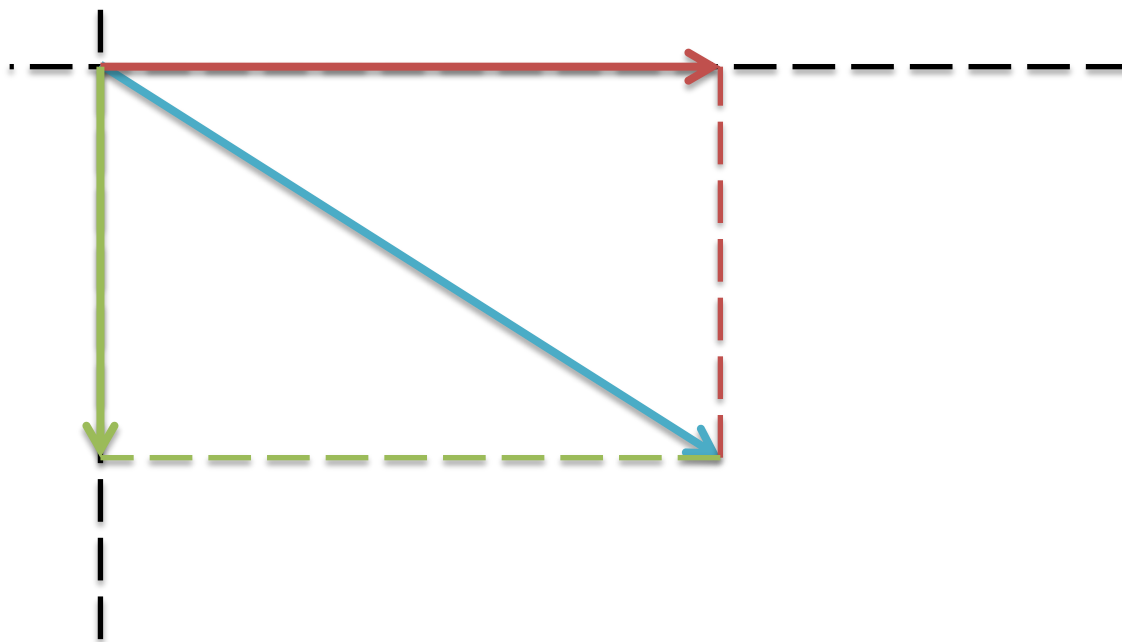

=

Rozkład wektorów

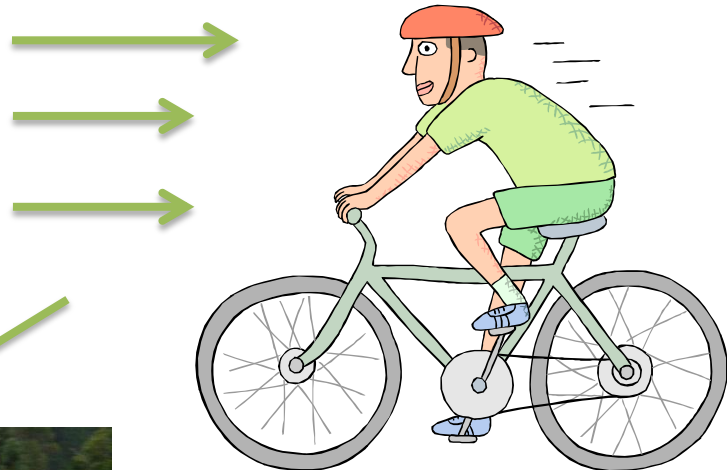

Rodzaje wiatrów

Wiatr Rzeczywisty (WR)

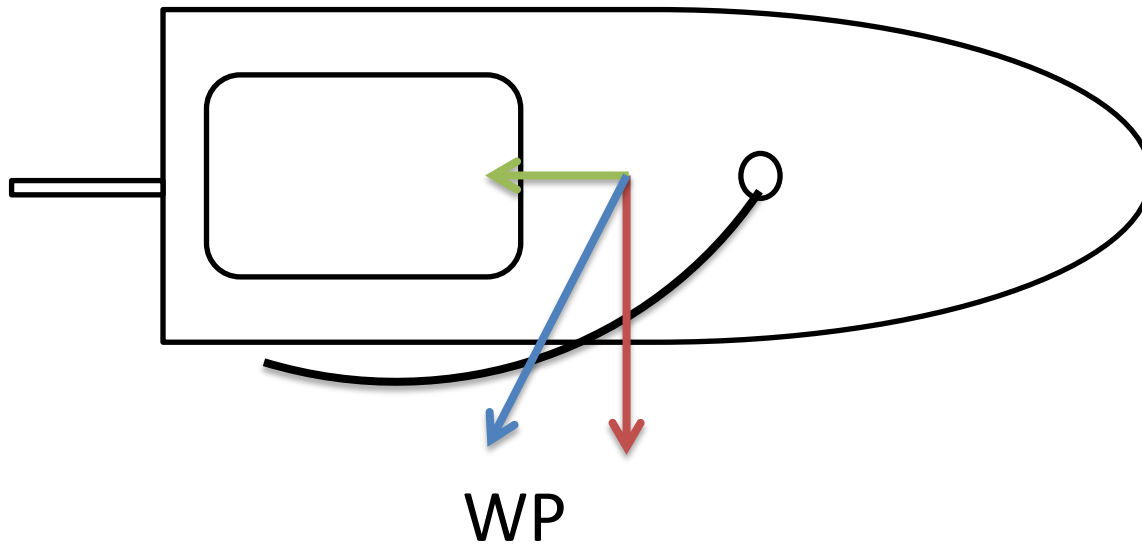
Wiatr Własny (WW)

Wiatr Pozorny (WP)

Rodzaje wiatrów

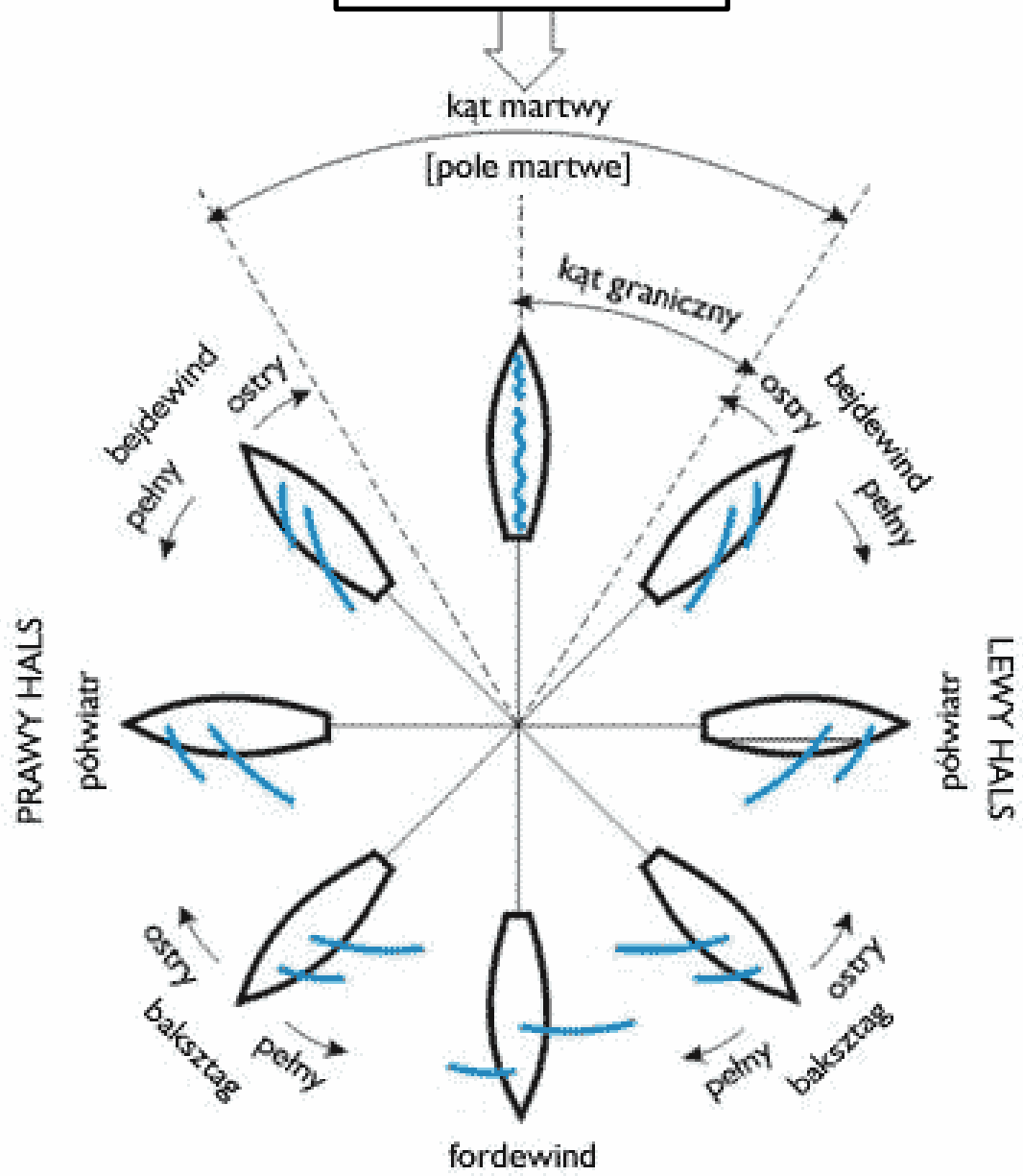

WP

Bajdewind

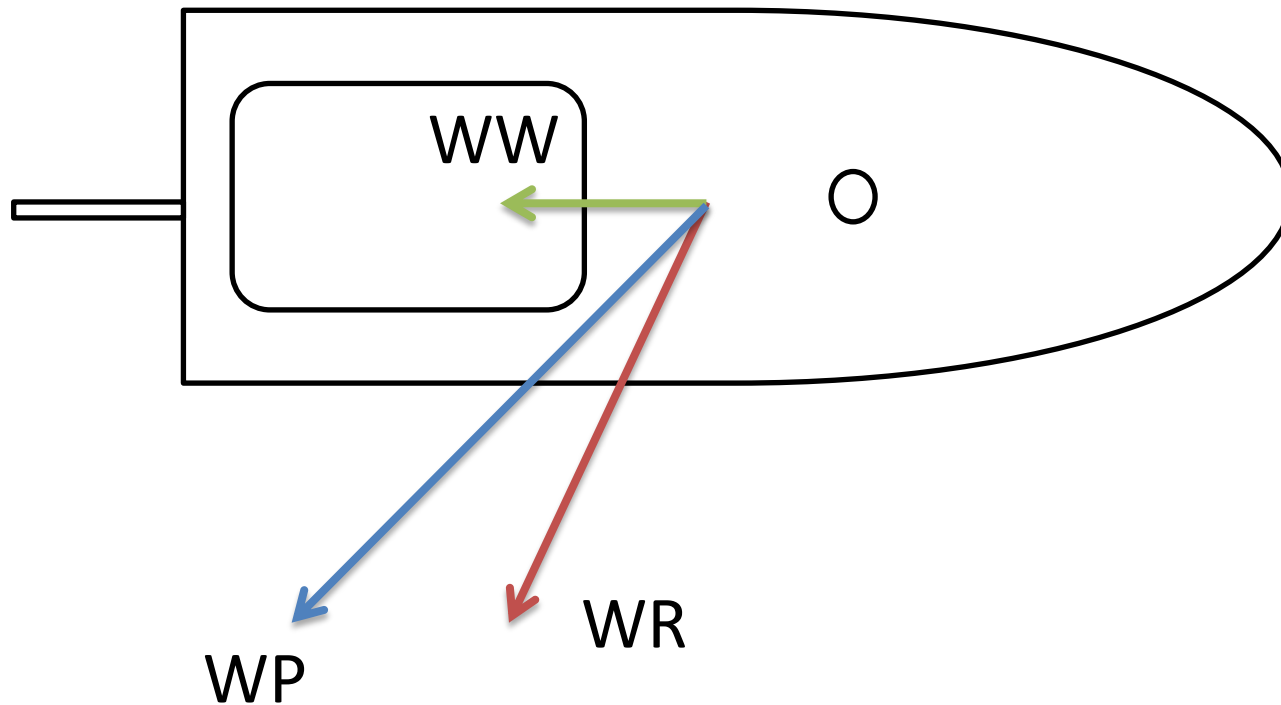
Wiatr Pozorny

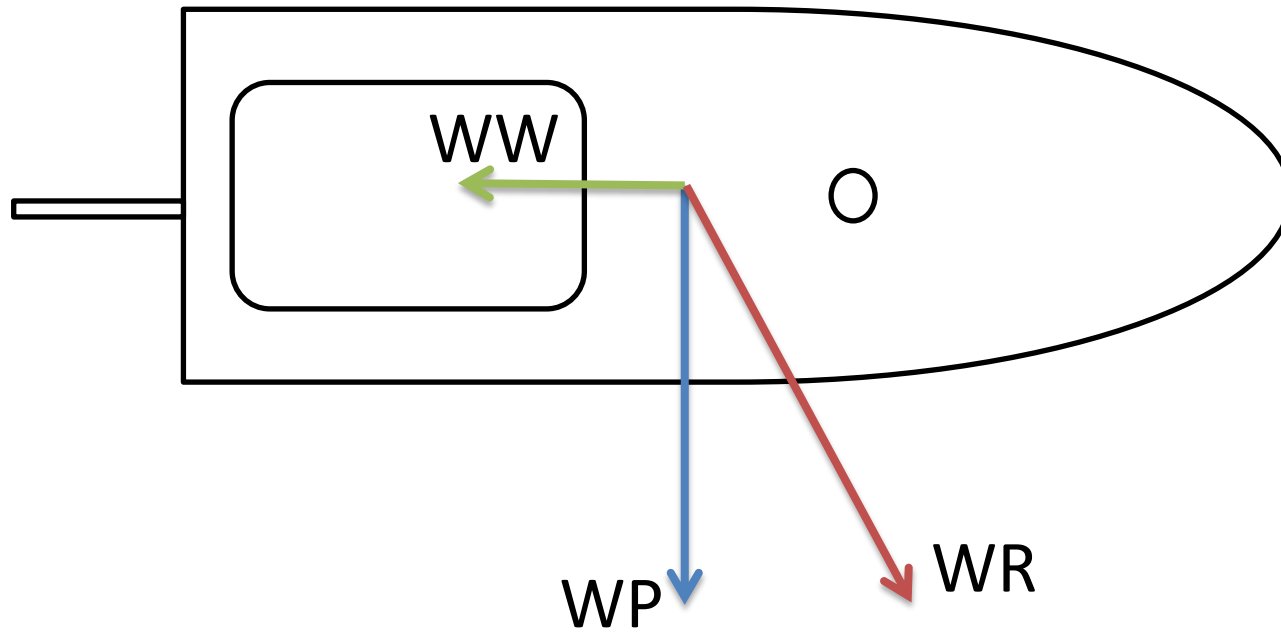
Rozkład wiatrów przy kursie bajdewind

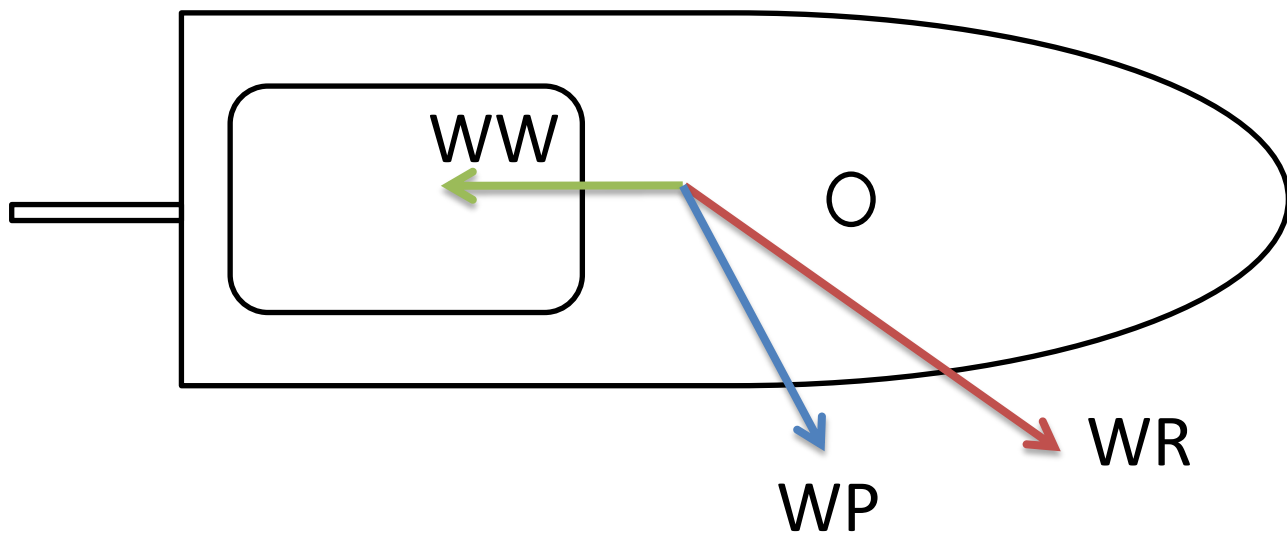
Rozkład wiatrów przy kursie półwiatr

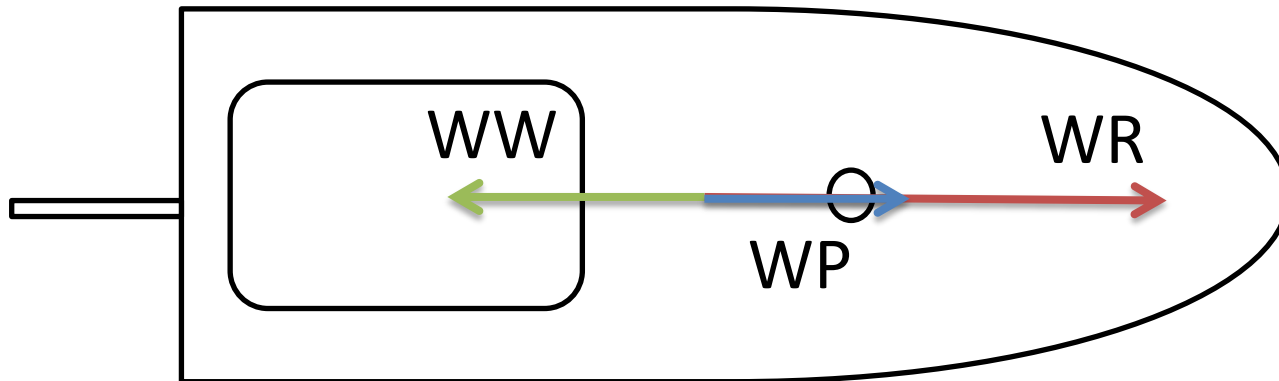
Rozkład wiatrów przy kursie baksztag

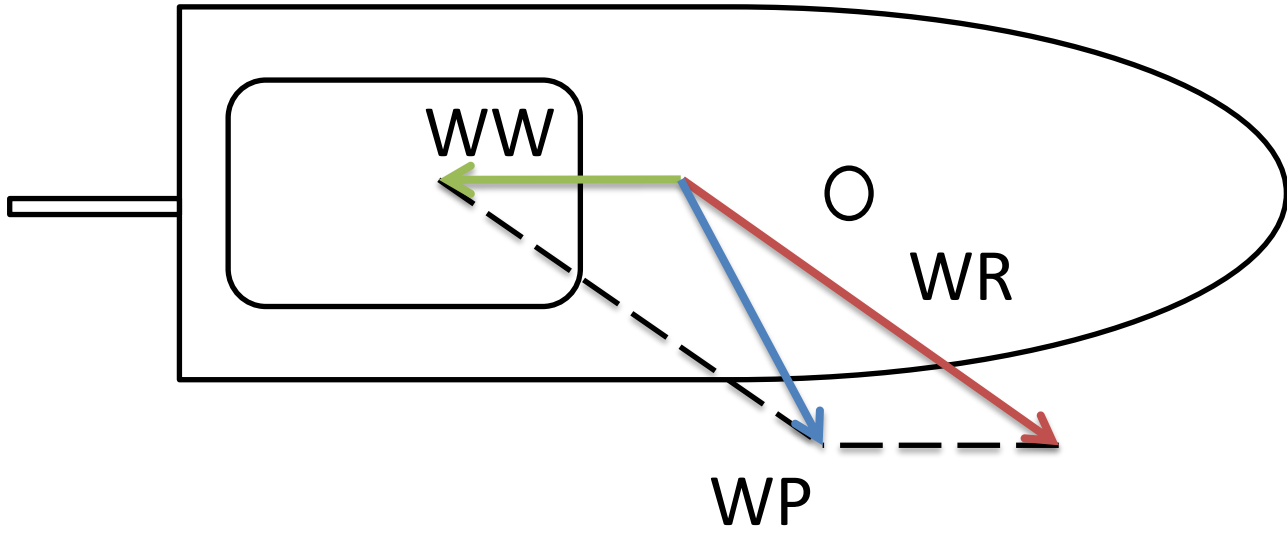
Rozkład wiatrów przy kursie fordewind

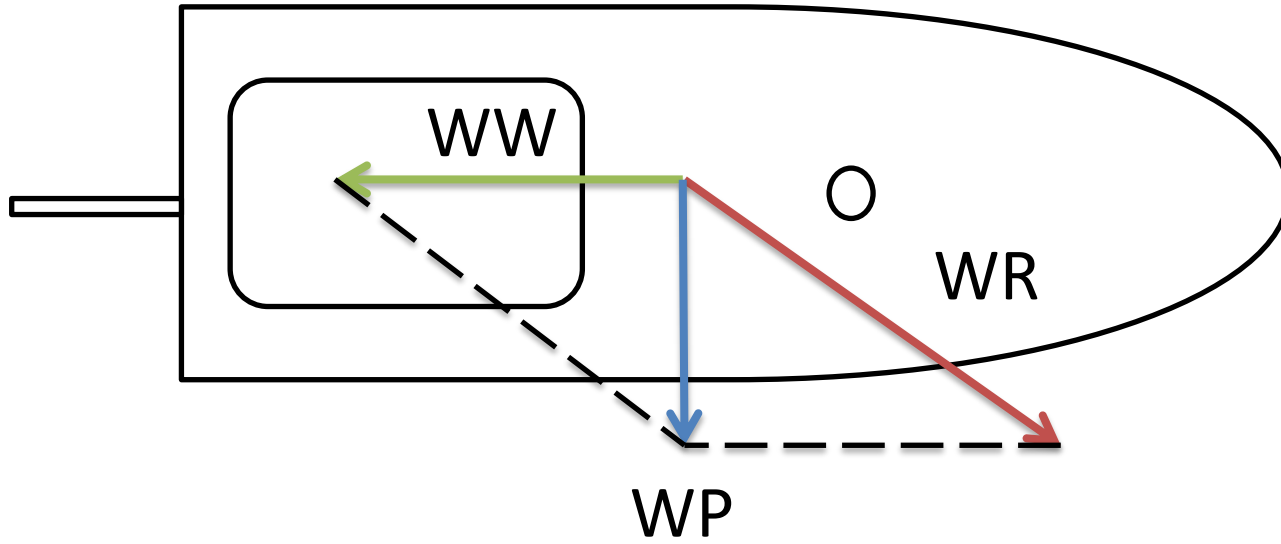

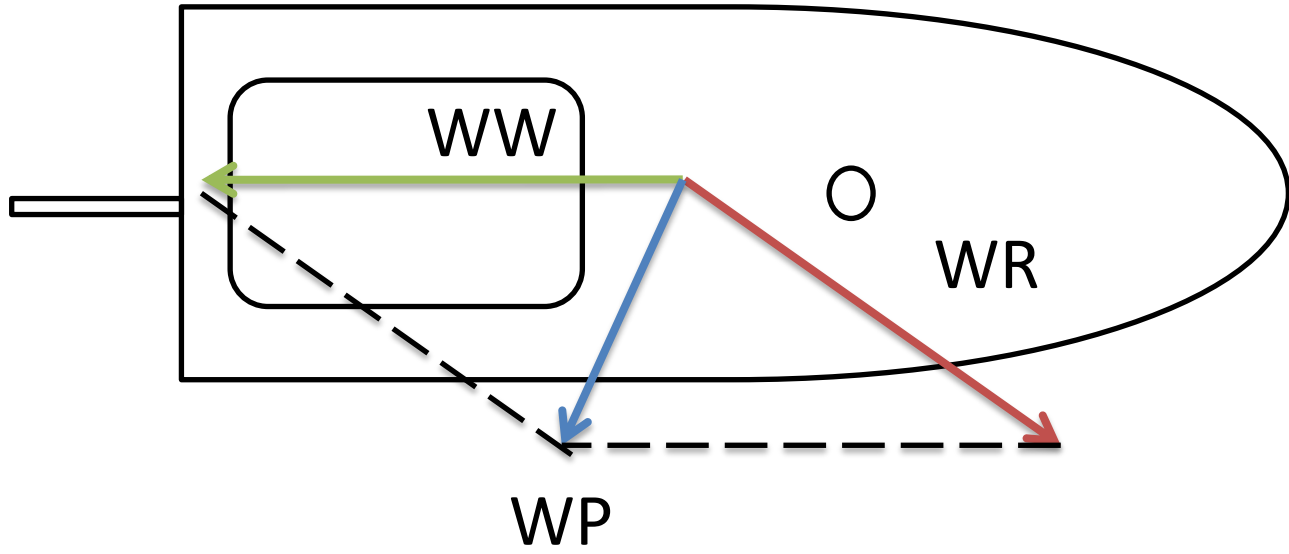

Trimaran *Hydroptère* rekord prędkości jednostki żaglowej z 2008 roku 51 węzłów (95km/h)

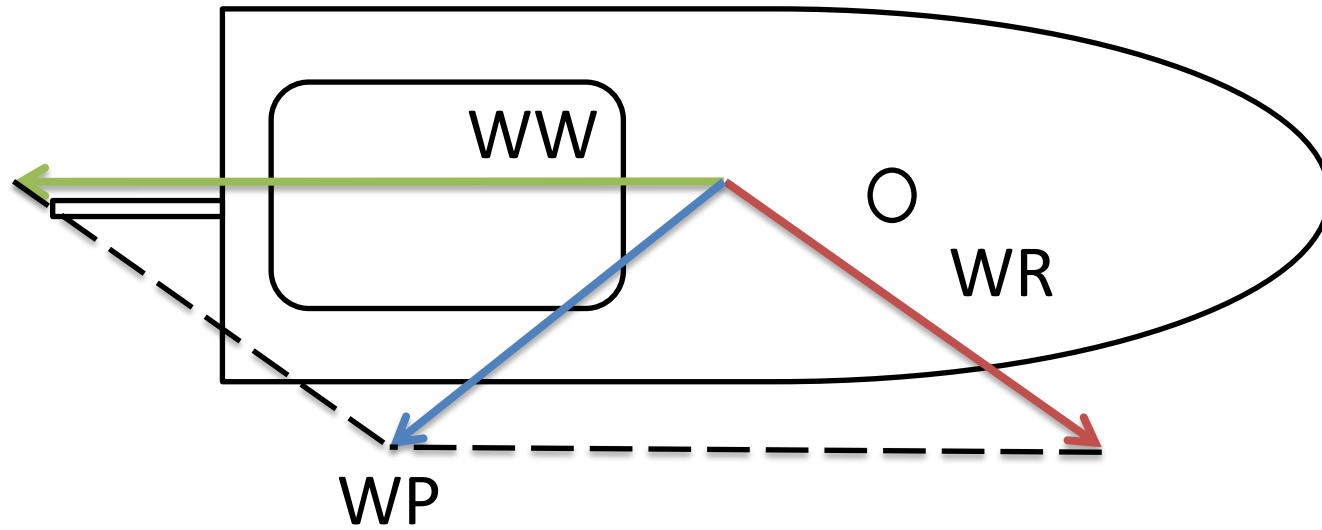

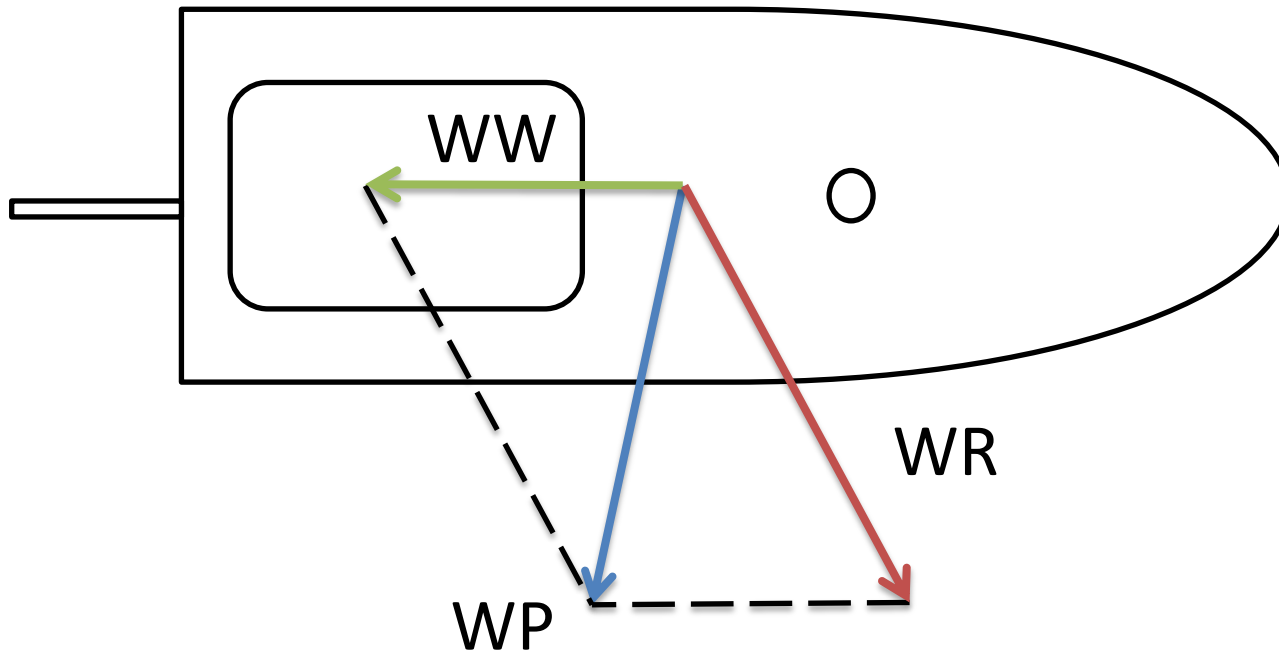

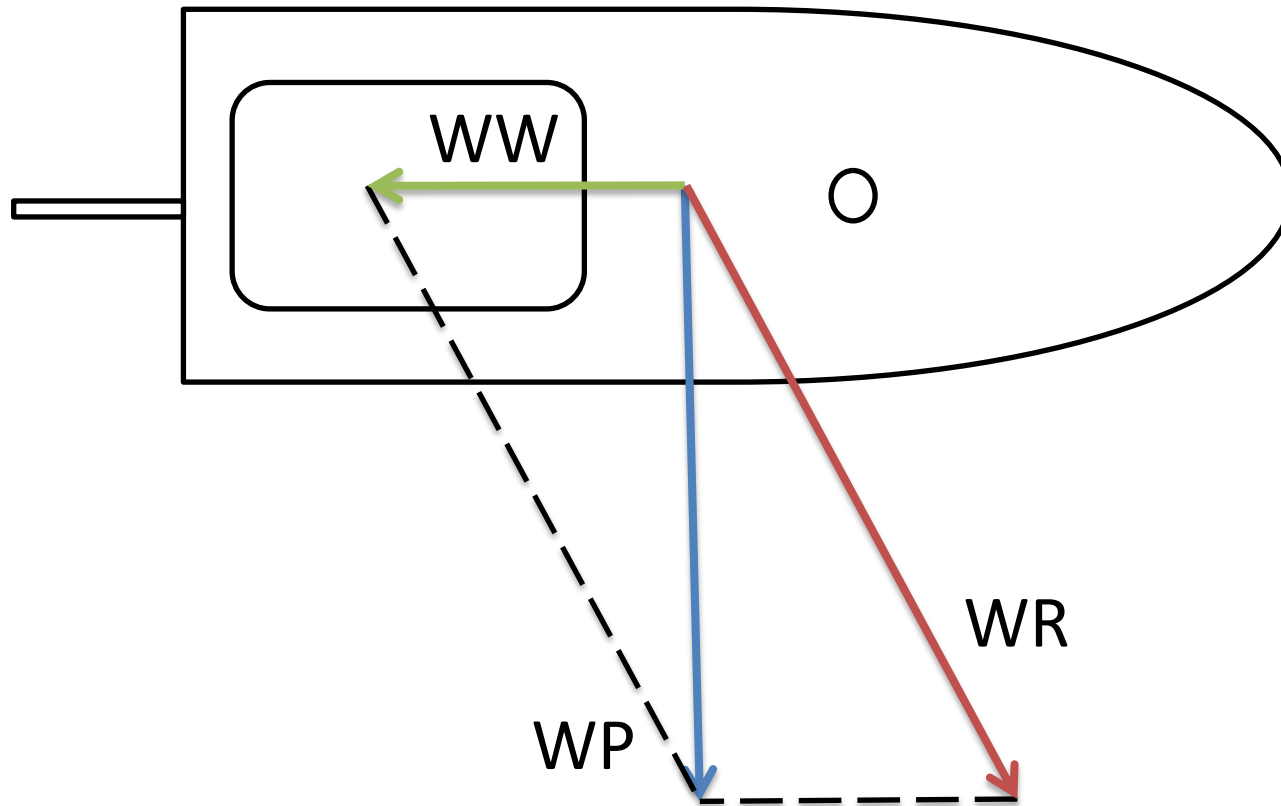
Dlaczego szkwał uderza z pełniejszego kursu?

Dlaczego szkwał uderza z pełniejszego kursu?

Dlaczego jacht płynie pod wiatr?

Ciśnienie - jest wynikiem siły działającej na danej powierzchni $p=F/A$

Żagiel jachtu płynącego baidewindem działa jak skrzydło samolotu

Żagiel stanowi przeszkodę dla wiejącego wiatru, odchyła jego strugi i powoduje powstanie różnicy ciśnień po obu stronach żagla

Równanie Bernoulliego

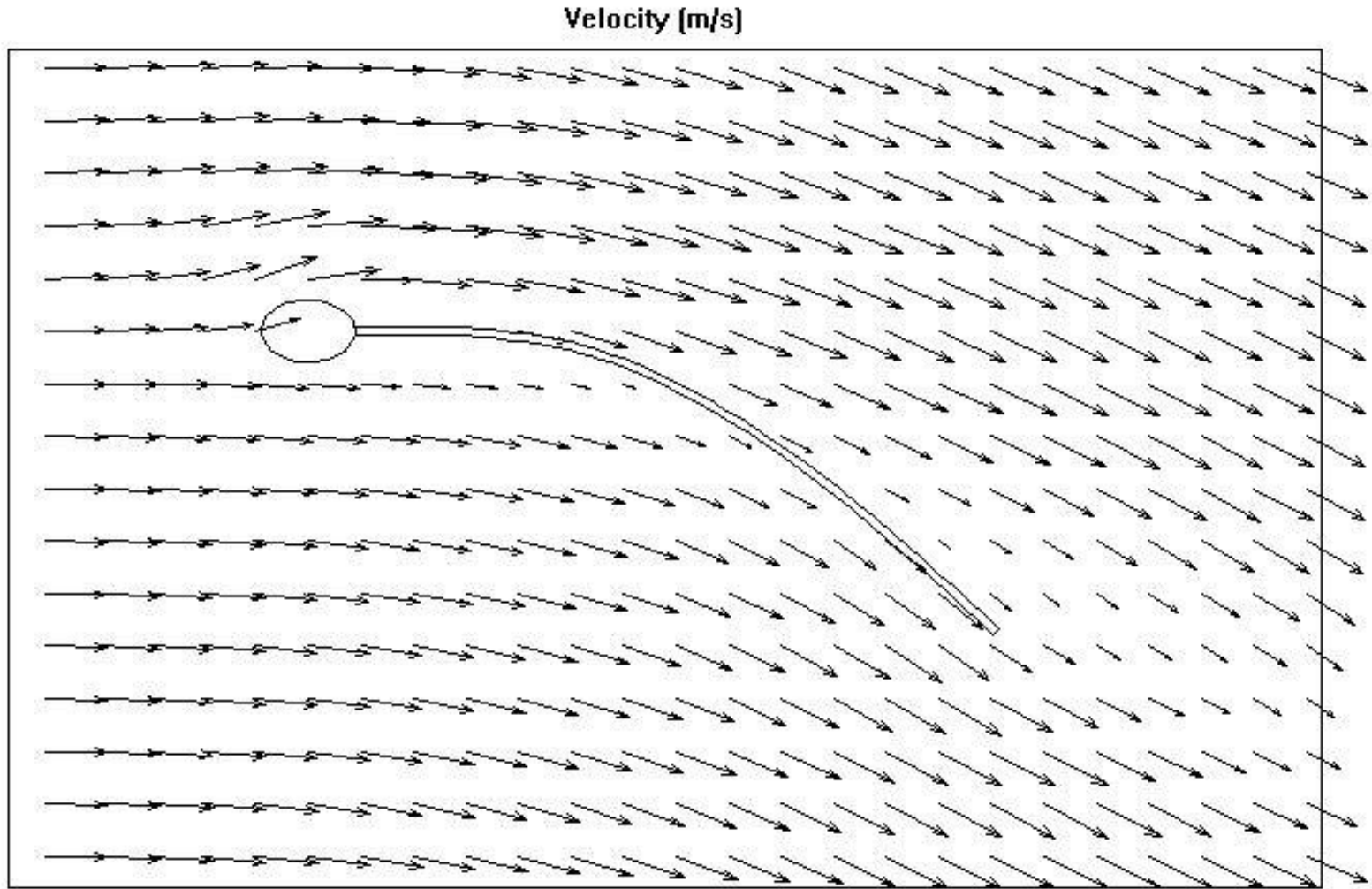
$$\frac{\rho V^2}{2} + \rho gh + p = const.$$

Prędkość przepływu powietrza + ciśnienie statyczne = const.

Przepływ powietrza wokół żagla

Przepływ powietrza wokół zągla

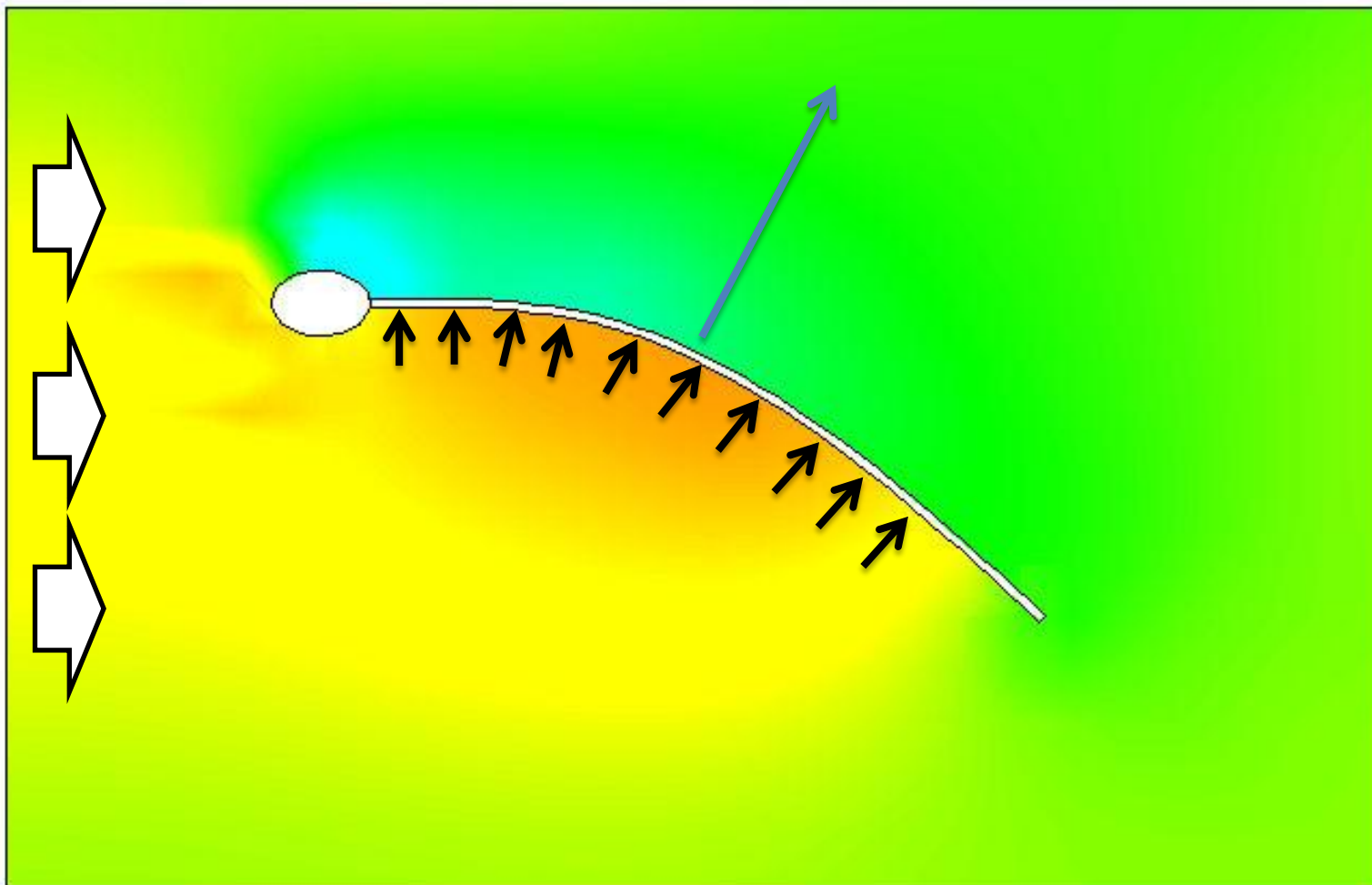

Min=0 m/s Max=5.39073 m/s

Time = 0.254747418 s

Przepływ powietrza wokół żagla

Pressure [Pa]

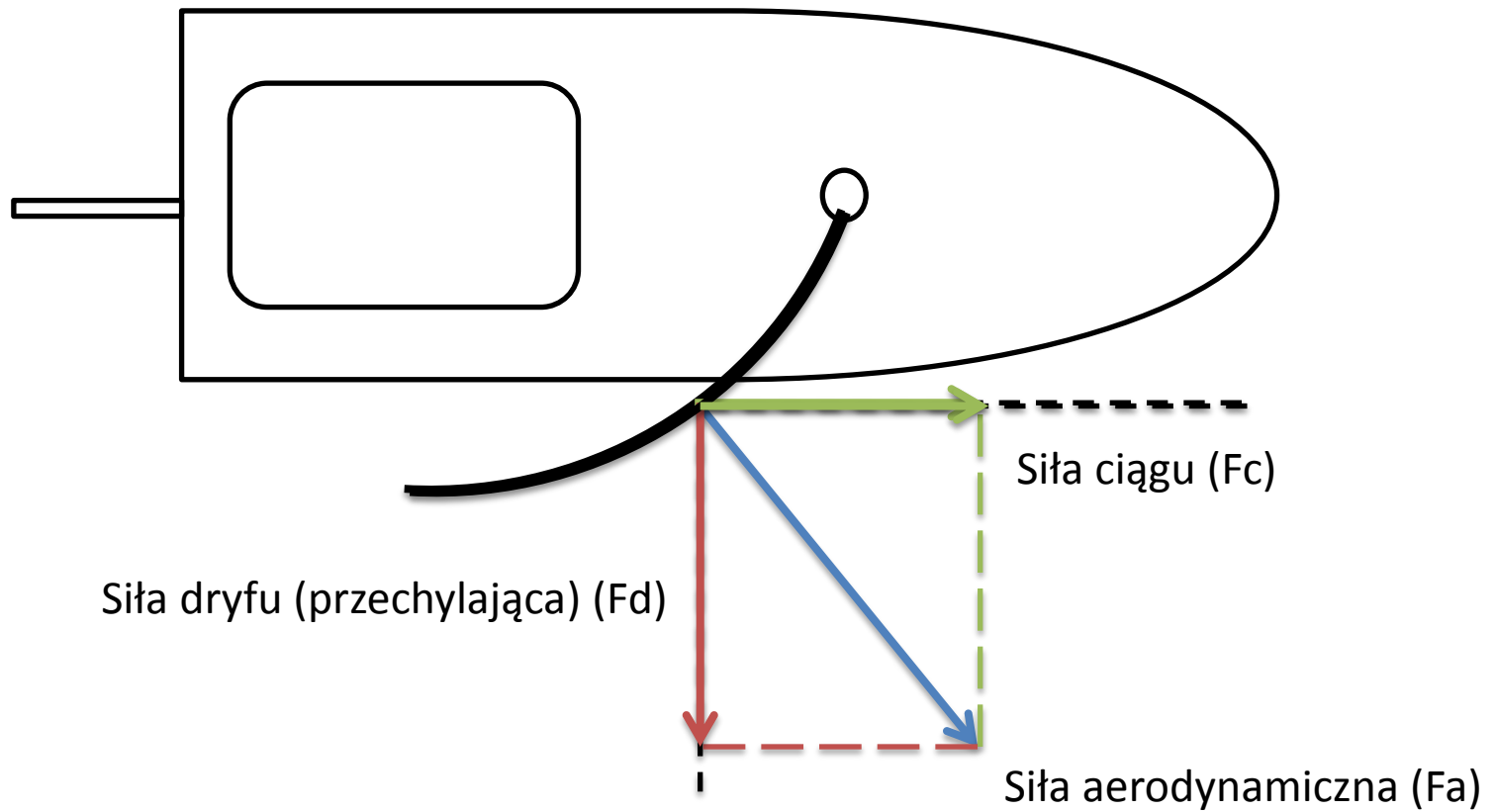

Min=101308 Pa Max=101336 Pa

Time = 0.726199514 s

Rozkład siły aerodynamicznej

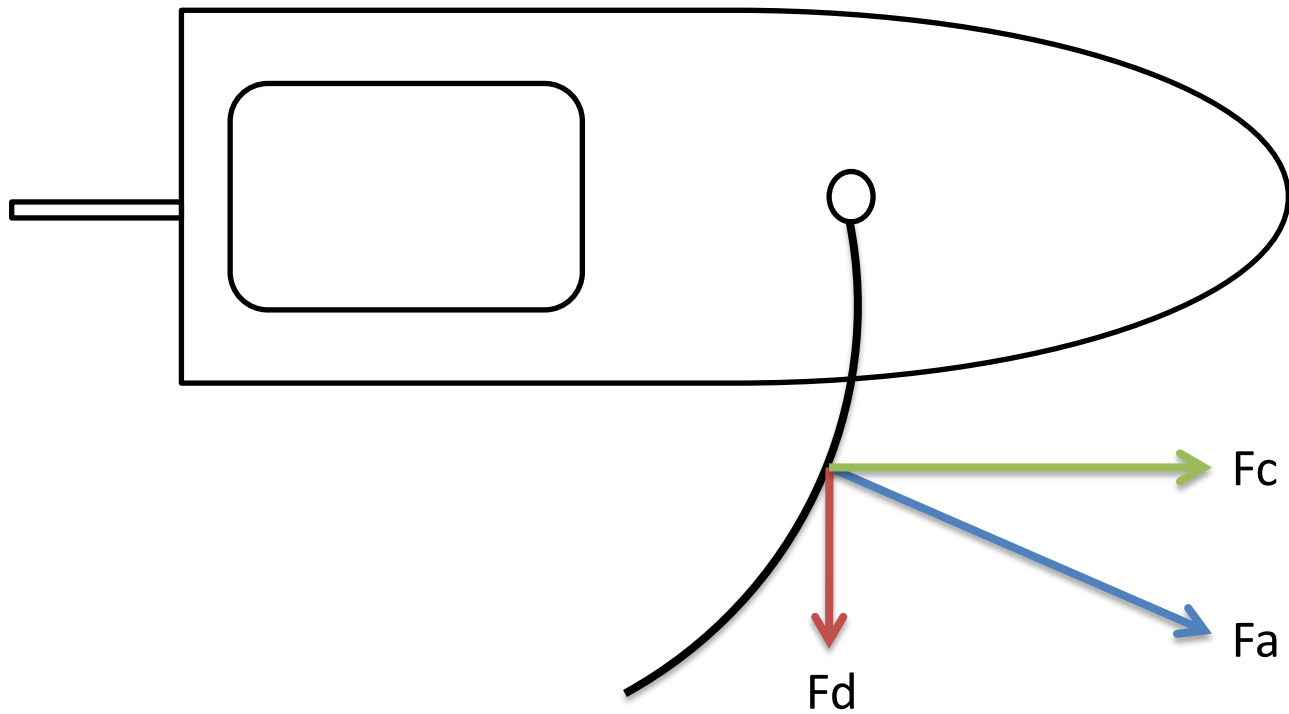

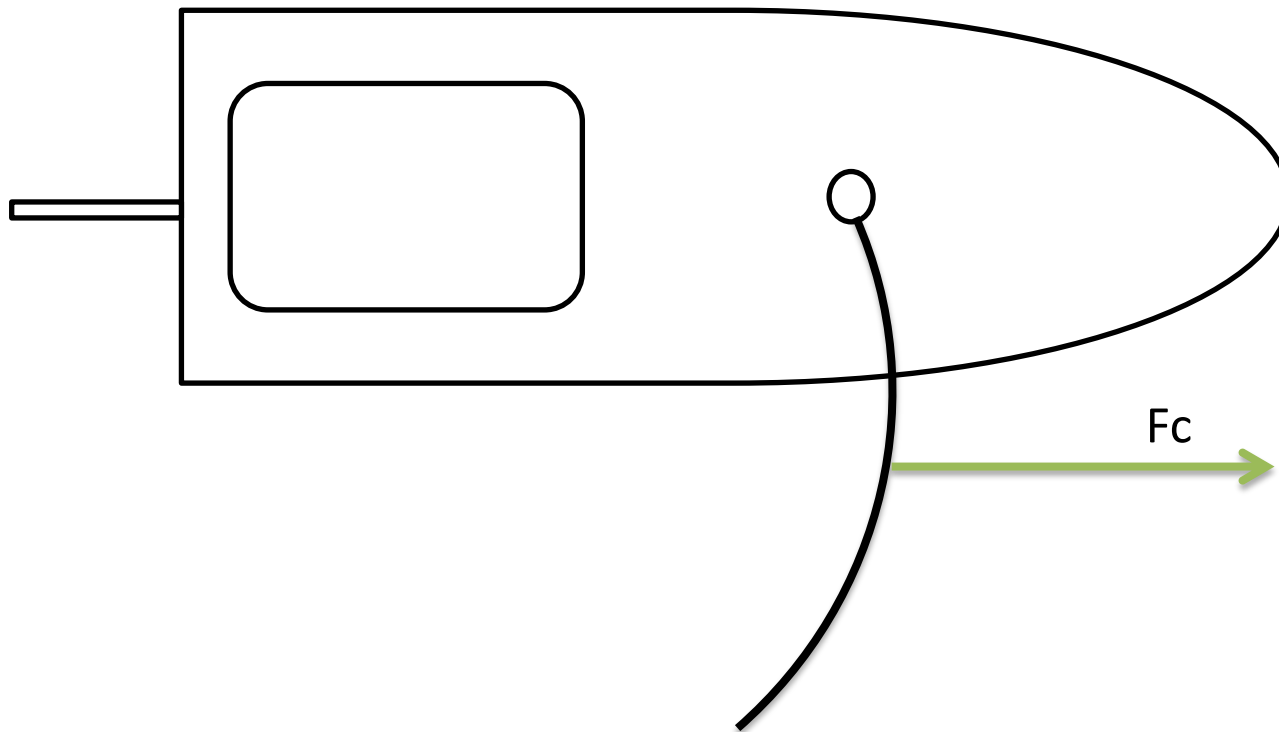
Rozkład siły przy kursie półwiatr/baksztag

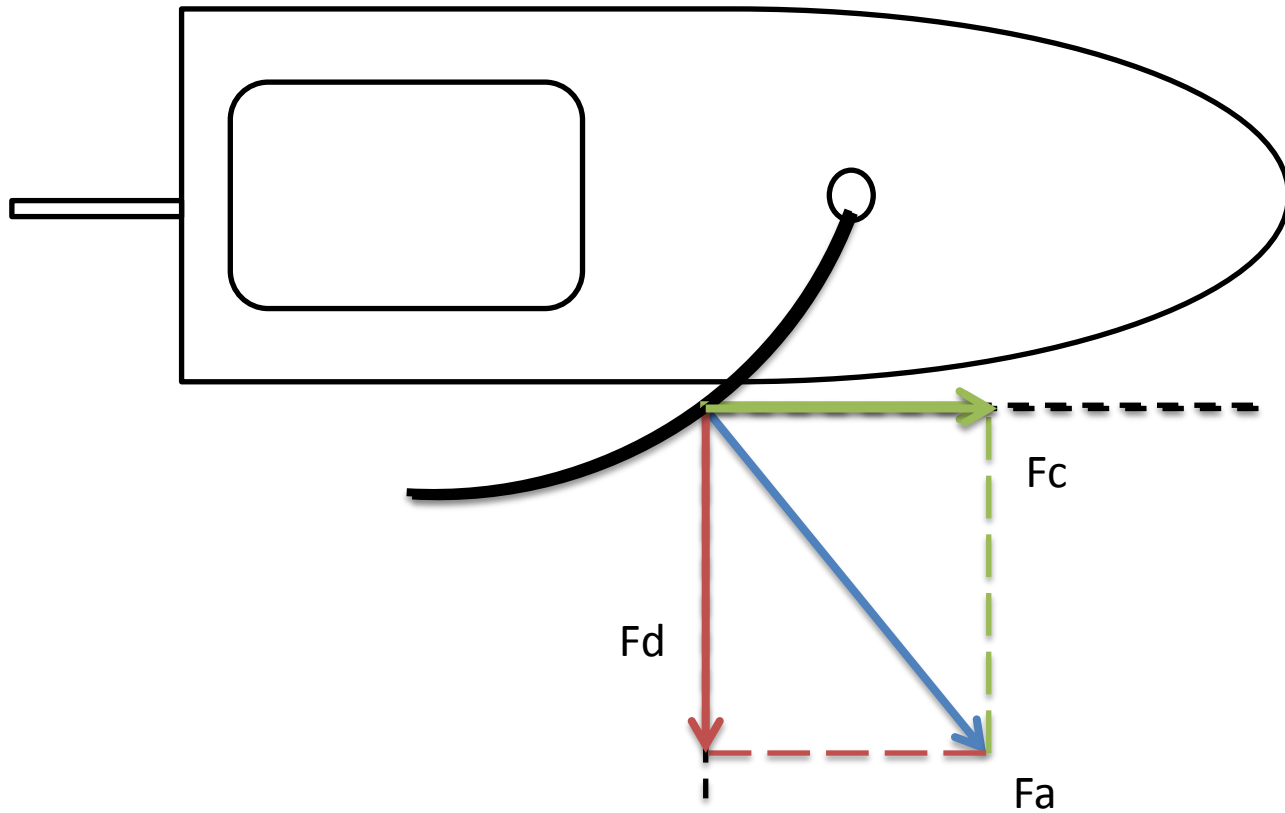
Rozkład siły przy kursie fordewind

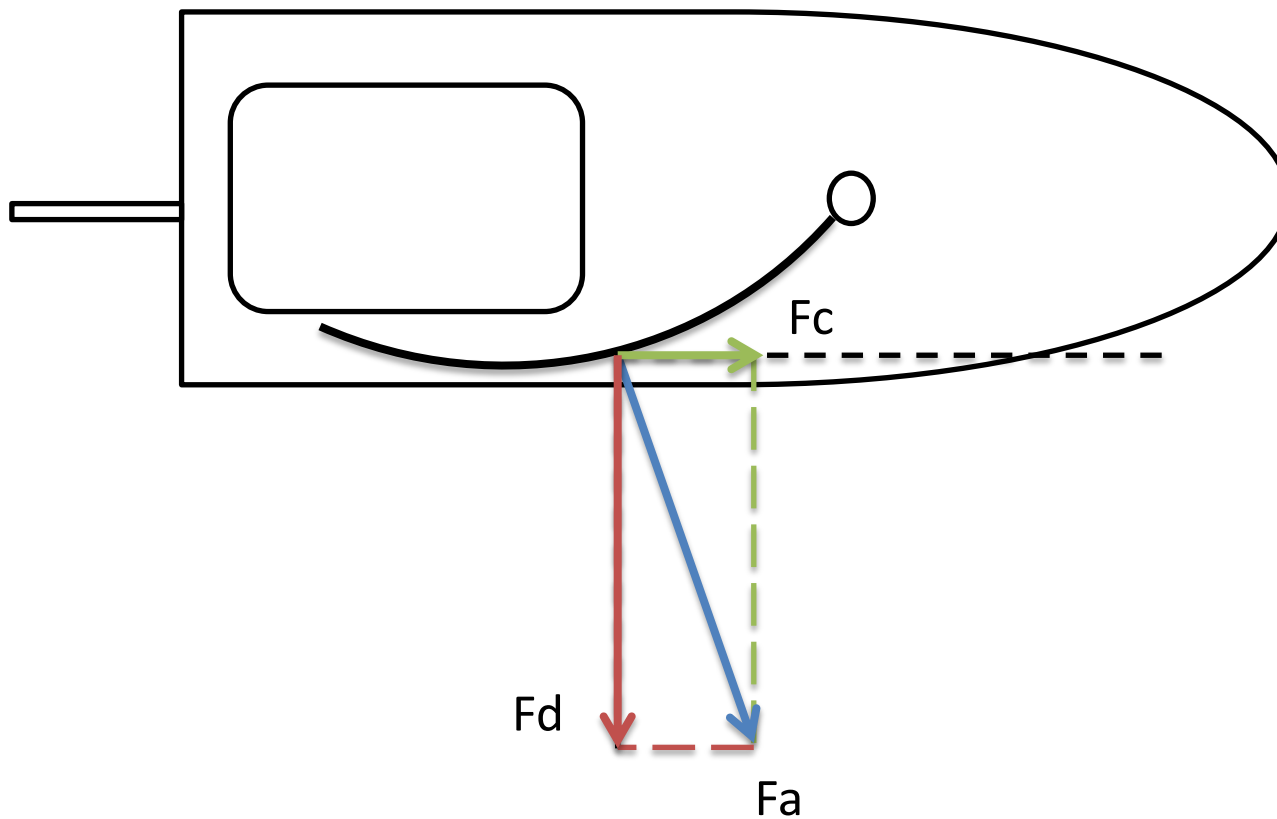
Zbytnie wybieranie żagli

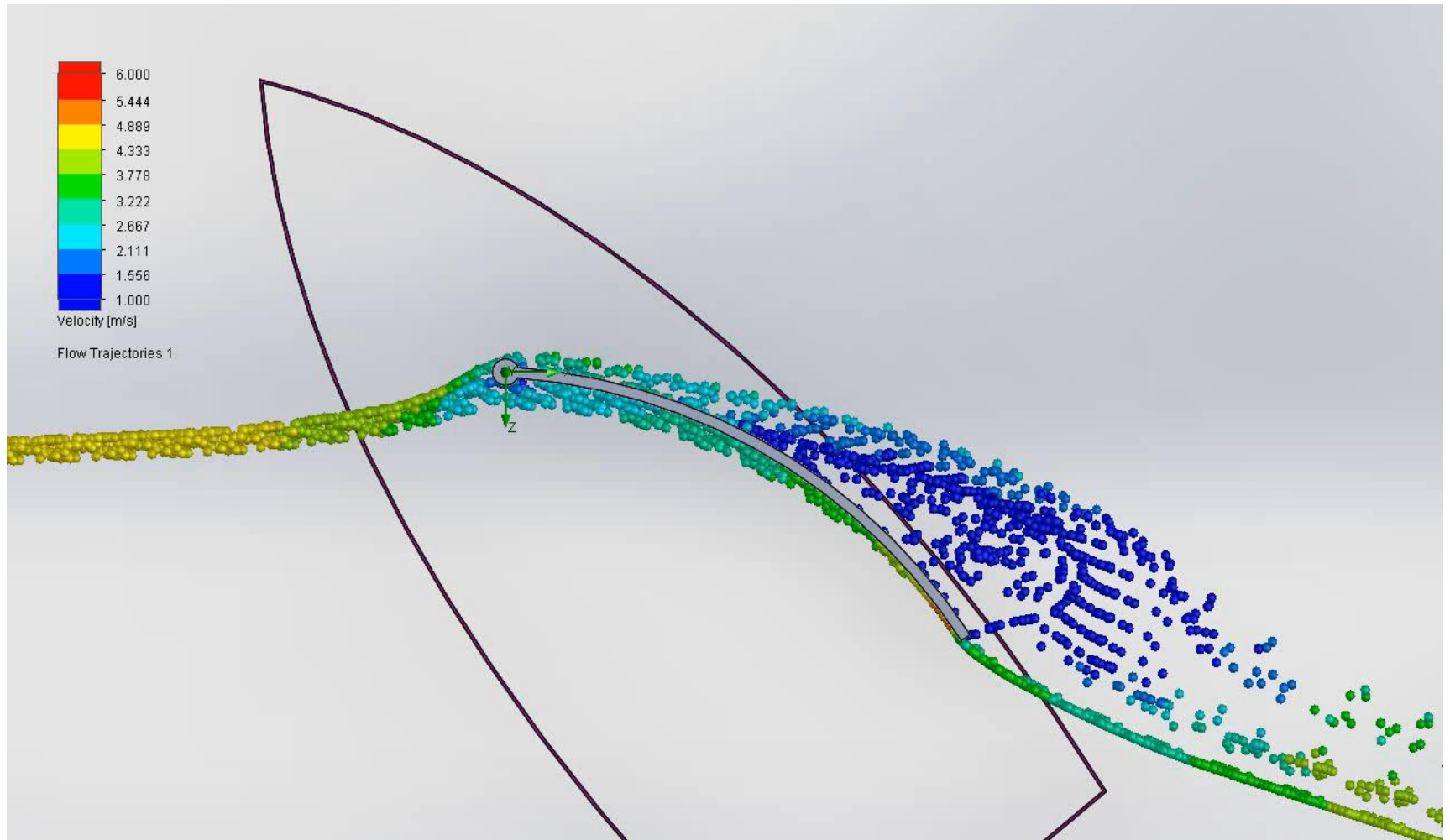

Zbytek wybranie żagli

Zbytnie wybranie żagli

Prawidłowe ustawienie żagli

- Od ostrego bajdewindu do półwiatru żagle powinny być ustawione na granicy łopotu,
- Od półwiatru do fordewindu żagle powinny być maksymalnie wyluzowane,
- Na słabych wiatrach żagle powinny być bardziej wybrzuszone,
- Na silnych wiatrach żagle powinny być bardziej płaskie.

Prawidłowe ustawienie żagli

Żagiel bardziej płaski

Przy słabych wiatrach powstaje niewielka różnica ciśnień po obu stronach żagla

Przy silnych wiatrach bardziej płaski żagiel zapewnia ciągły przepływ strug powietrza bez zaburzeń

Żagiel bardziej wybrzuszony

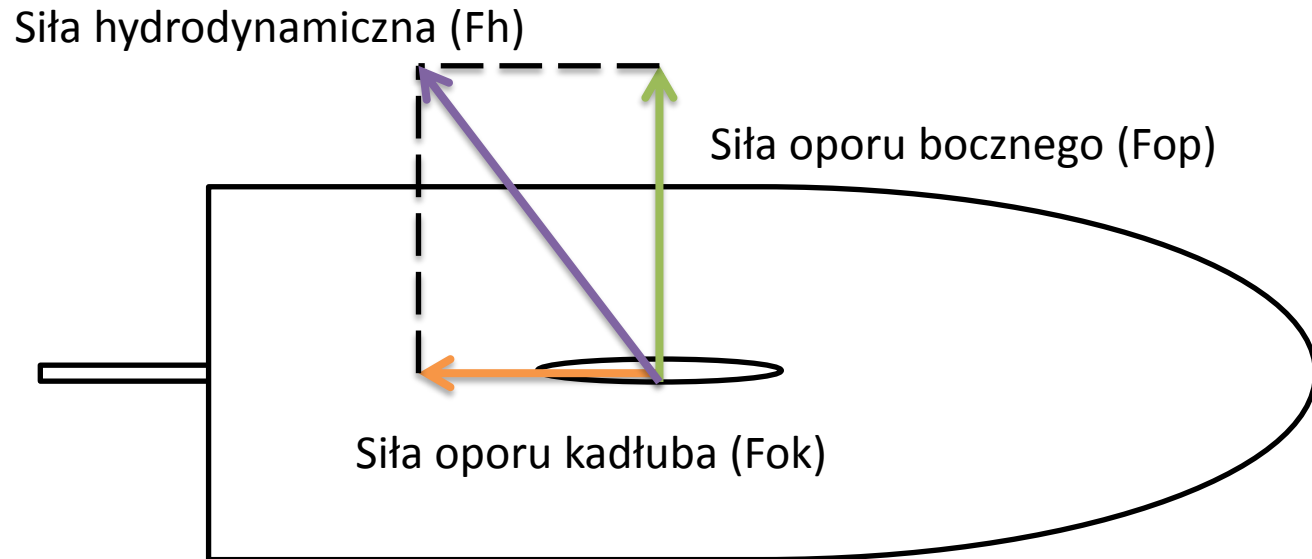

Przy słabych wiatrach duże wybrzuszenie powoduje zwiększenie różnicy ciśnień

Przy silnych wiatrach strugi odrywają się od zawietrznej części żagla powodując utratę siły nośnej

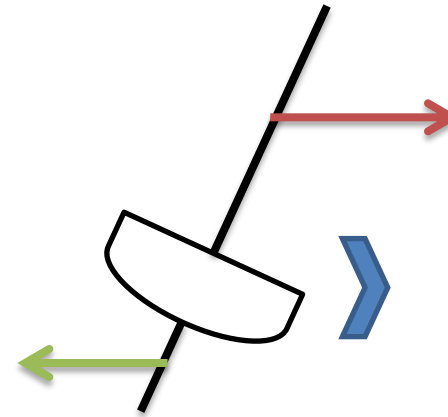
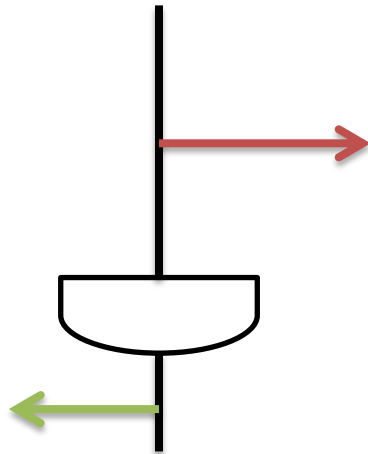
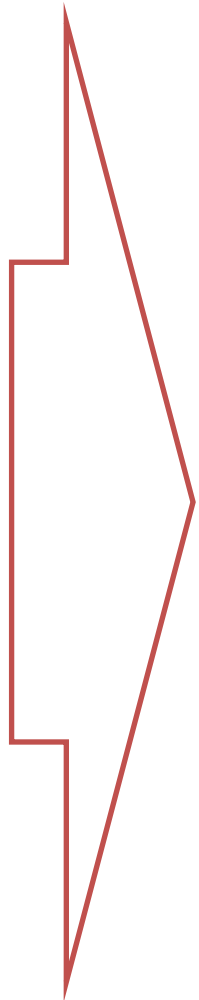
Siły działające na część podwodną jachtu

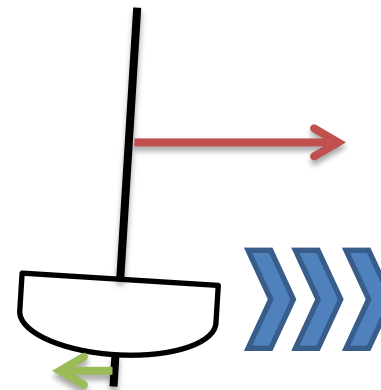
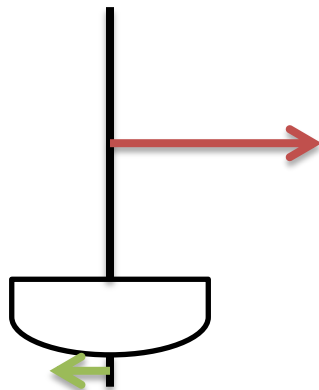

Siły działające na jacht

Duży przechył
Mały dryf

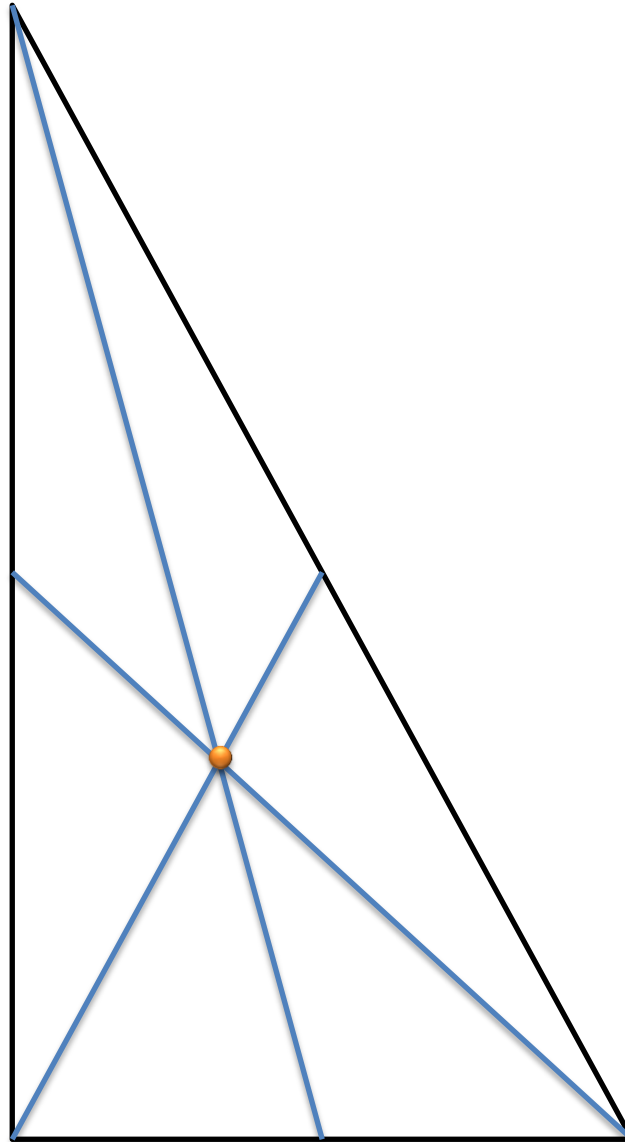
Mały przechył
Duży dryf

Wyznaczanie środka ożaglowania (ŚO)

Żagiel trójkątny

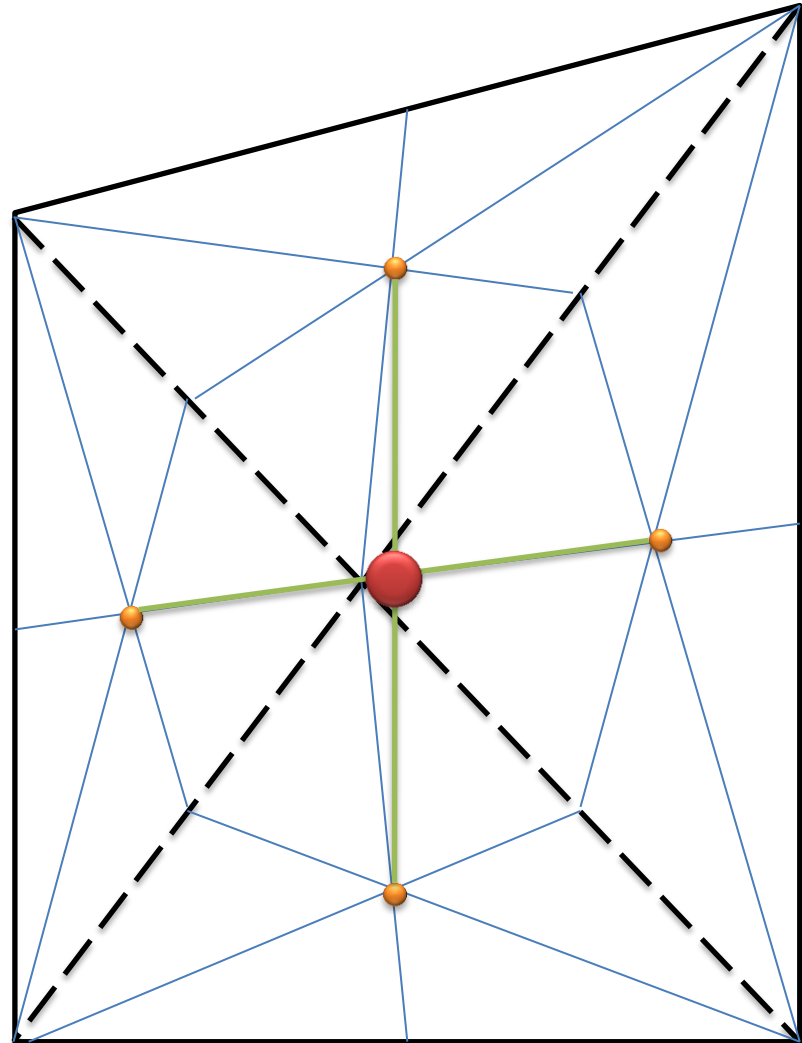
Środek ożaglowania
znajduje się na przecięciu
środkowych boków.

Wyznaczanie środka ożaglowania (ŚO)

Żagiel czworokątny

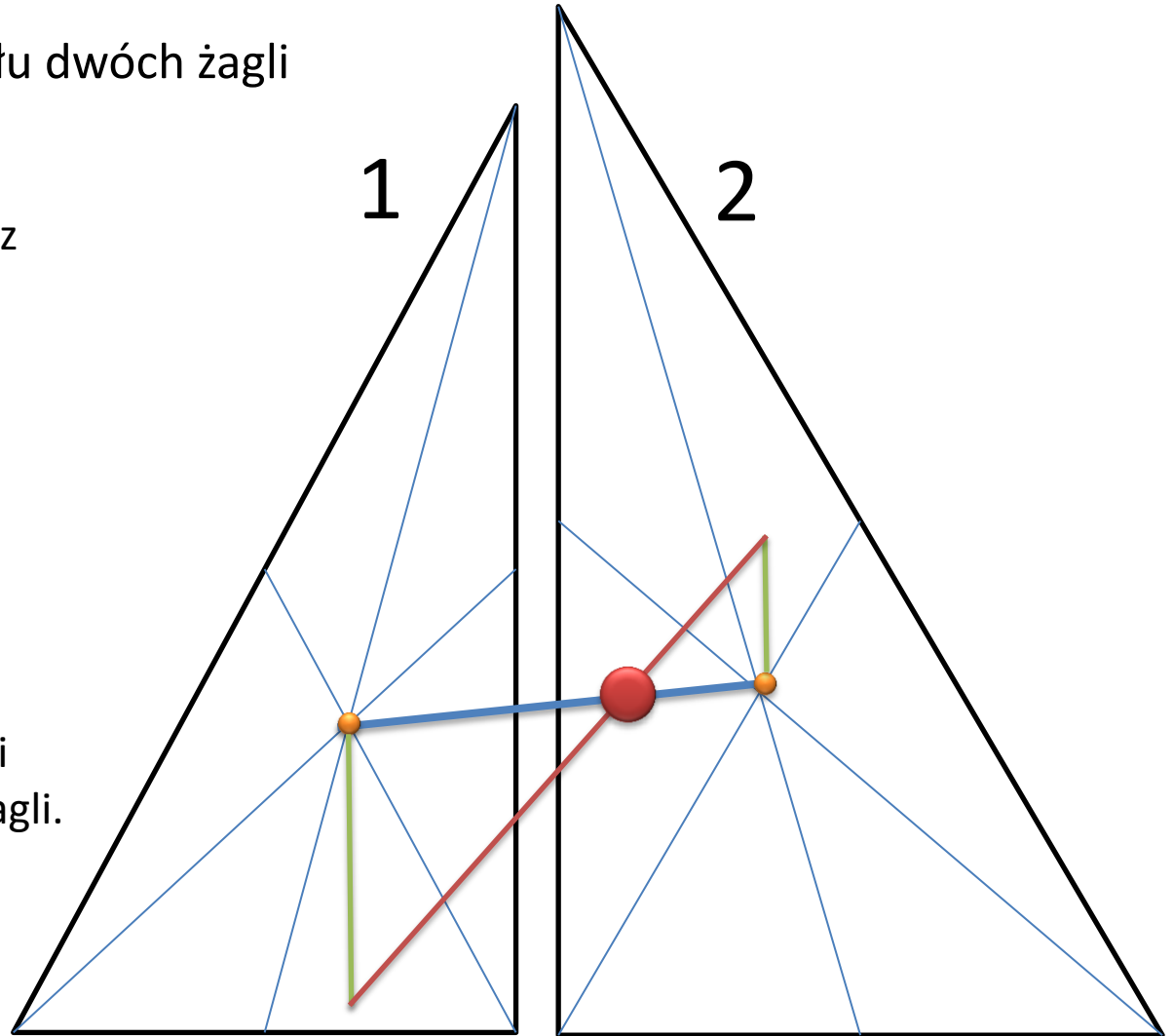
Żagiel czworokątny dzieli się przekątnymi. Dla każdego z powstałych trójkątów stosuje się metodę środkowych boków. Powstałe 4 punkty łączy się tak by powstał krzyż. Na przecięciu ramion krzyża znajduje się środek ożaglowania.

Wyznaczanie środka ożaglowania (ŚO)

Środek ożaglowania zespołu dwóch żagli

1. Wyznaczamy ŚO każdego z żagli i łączymy linią.
2. Z ŚO prowadzimy dwie pionowe linie.
3. Długość linii jest odwzorowaniem stosunku powierzchni obu żagli.
4. Końce linii łączymy.
5. Na przecięciu tej linii i linii łączącej ŚO mamy ŚO obu żagli.

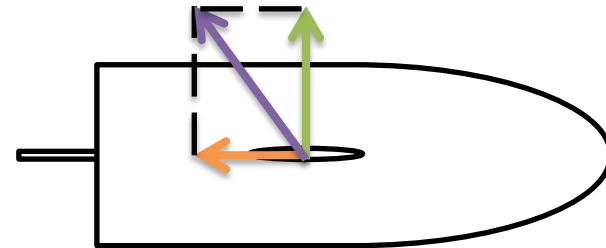
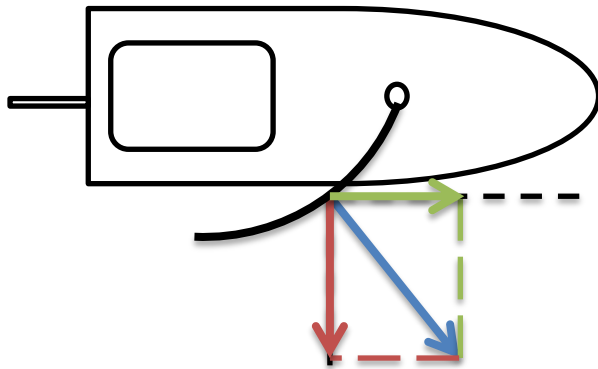
Nawietrzność i zawietrzność jachtu

Nawietrzność jachtu jest to tendencja do samoistnego ostrzenia jachtu do wiatru.

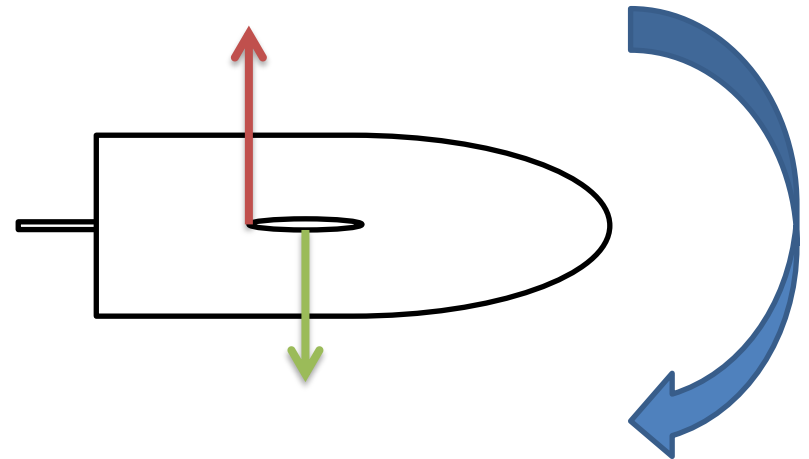
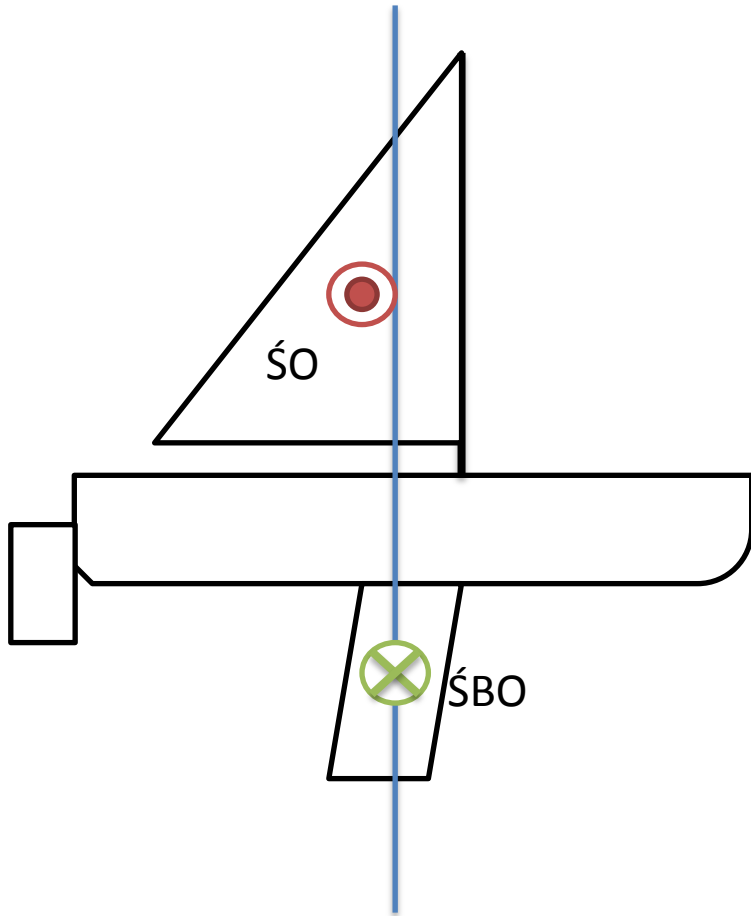
Zawietrzność jachtu jest to tendencja do samoistnego odpadania jachtu od wiatru.

Nawietrzność i zawietrzność jachtu jest wynikiem działania sił przechylającej i bocznej oporu (wzajemnego położenia Środka Ożaglowania i Środka Bocznej Opory).

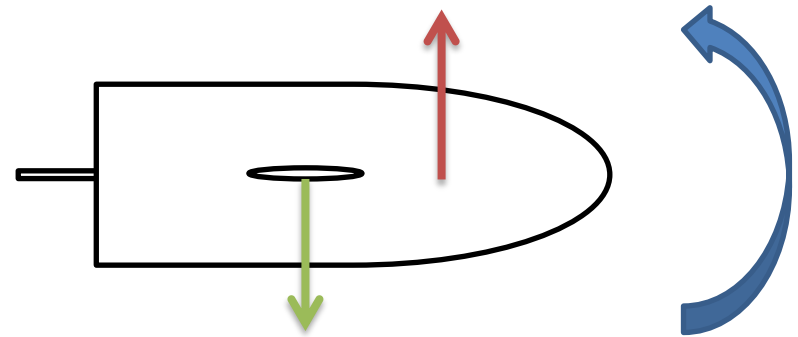
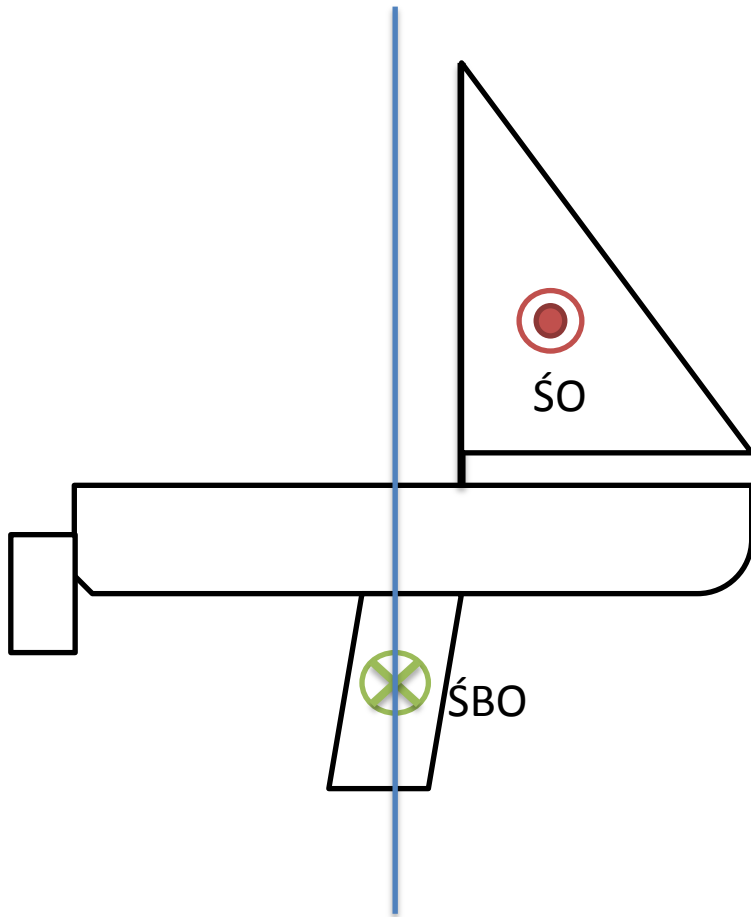
Nawietrzność jachtu

Powstaje w momencie gdy Środek Ożaglowania znajduje się bliżej rufy niż Środek Boczny Oporu.

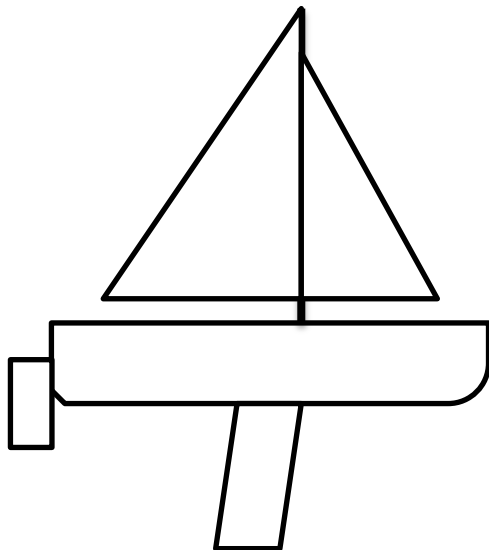
Zawietrzność jachtu

Powstaje w momencie gdy Środek Boczny Oporu znajduje się bliżej rufy niż Środek Ożaglowania.

Jak można uzyskać nawietrzność i zawietrzność jachtu

Zrzucenie grota → Zawietrzność

Zrzucenie foka → Nawietrzność

Wybranie grota → Nawietrzność

Zarefowanie grota → Zawietrzność

Postawienie foka sztormowego → Nawietrzność

Wyluzowanie foka → Nawietrzność

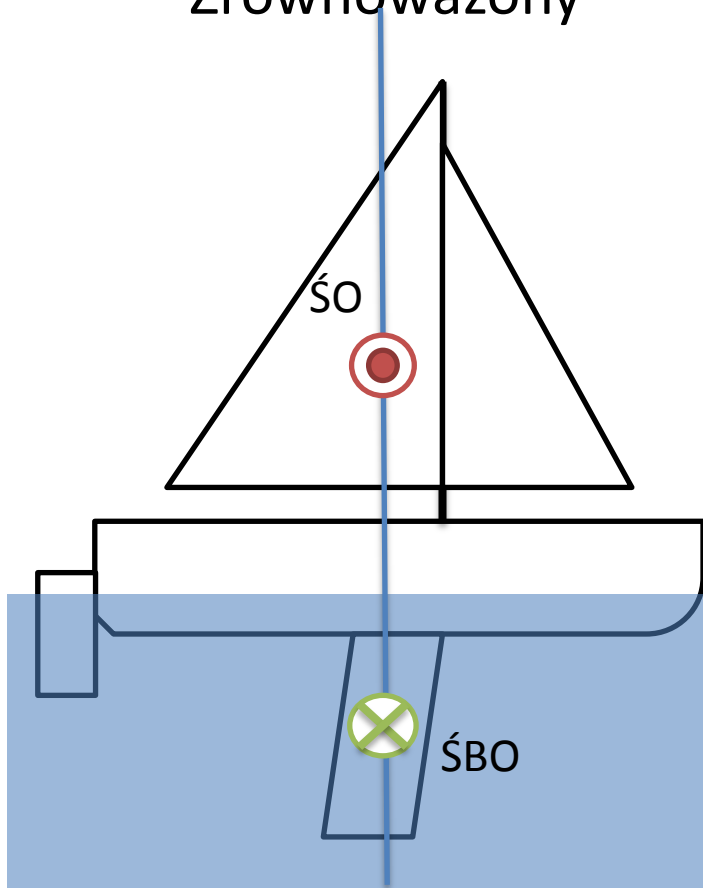
Wyluzowanie grota i wybranie foka → Zawietrzność

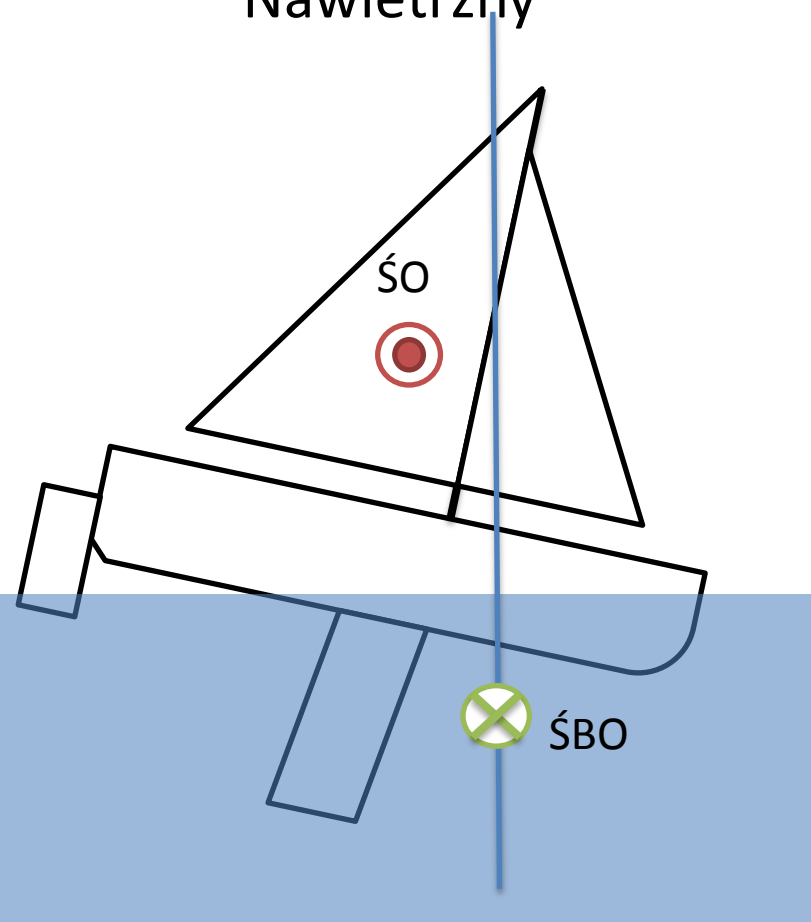
Czy można zmienić położenie Środka Boczego Oporu?

Zrównoważony

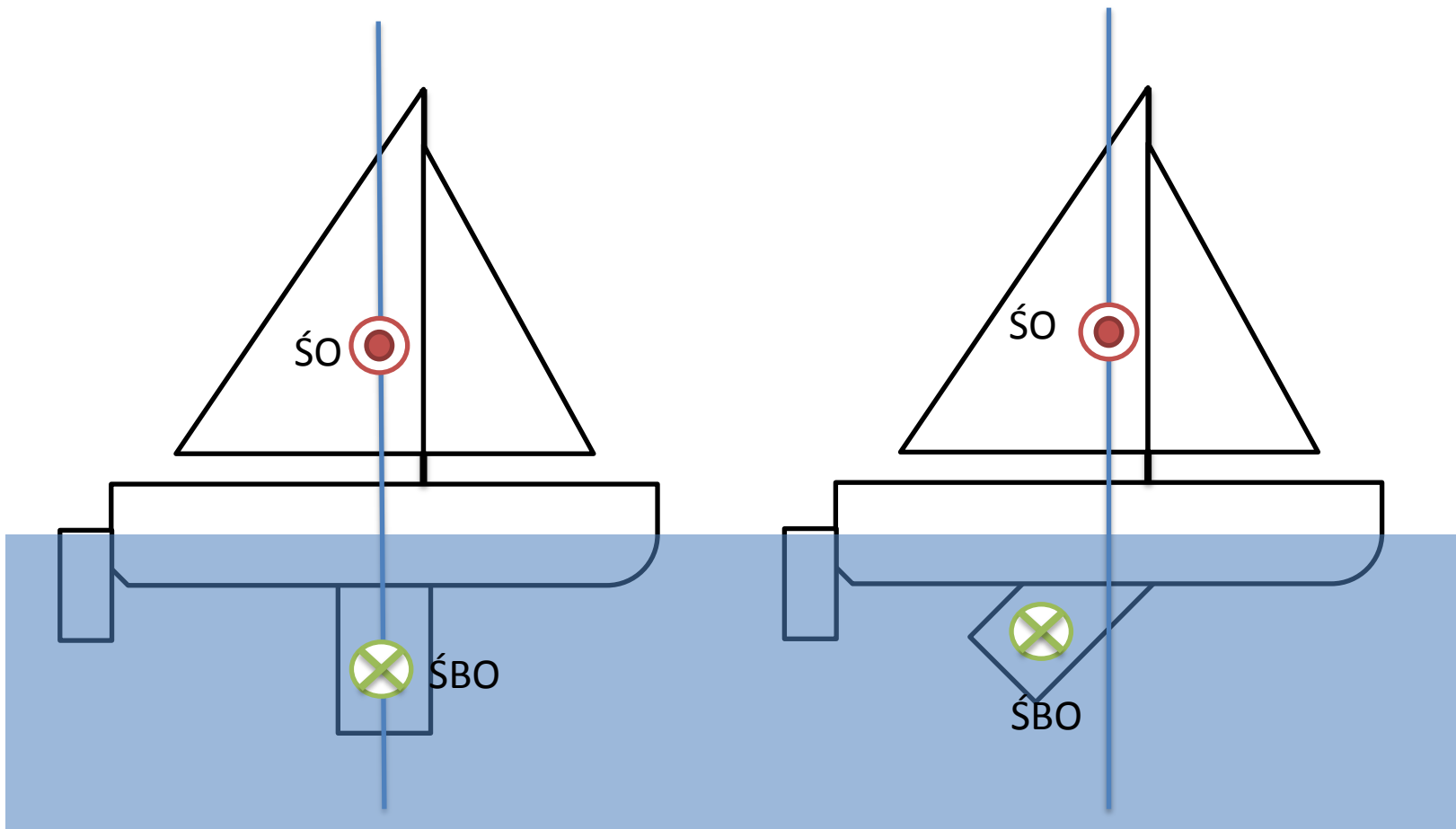
Nawietrzny

Czy można zmienić położenie Środka Boczego Oporu?

Miecz obrotowy

Stateczność jachtu

Stateczność jachtu jest to zdolność do przeciwstawiania się przechyłowi i wyraża się ją w wartości momentu prostującego jachtu.

W zależności od konstrukcji jachtu wyróżnia się stateczność kształtu (jachty mieczowe) i ciężaru (jachty balastowe).

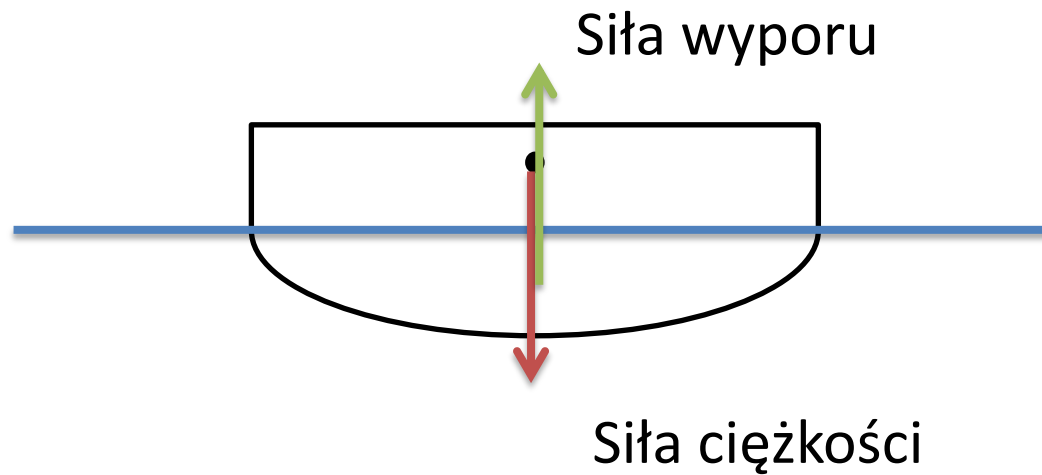
Wykres zależności momentu prostującego od kąta przechyłu nazywa się krzywą stateczności lub też krzywą Reed'a.

Stateczność kształtu

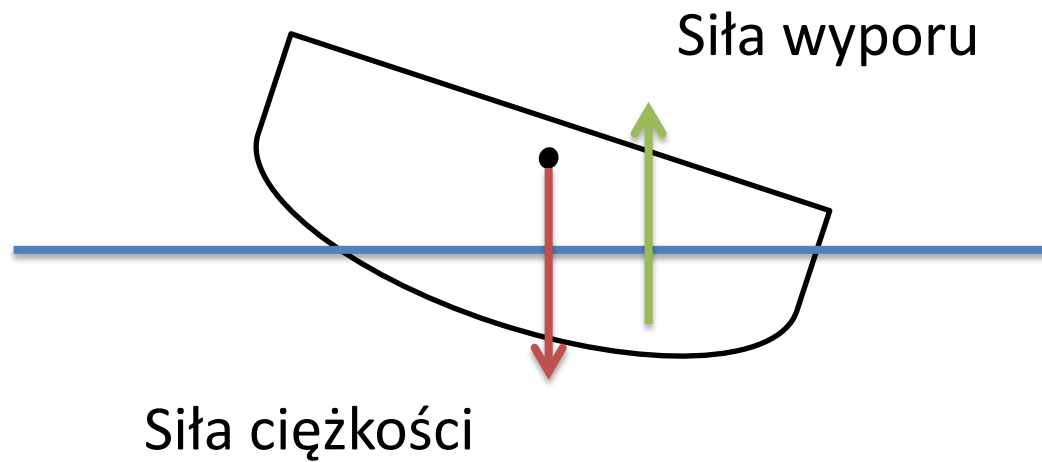
Kąt przechyłu 0°

Stateczność kształtu

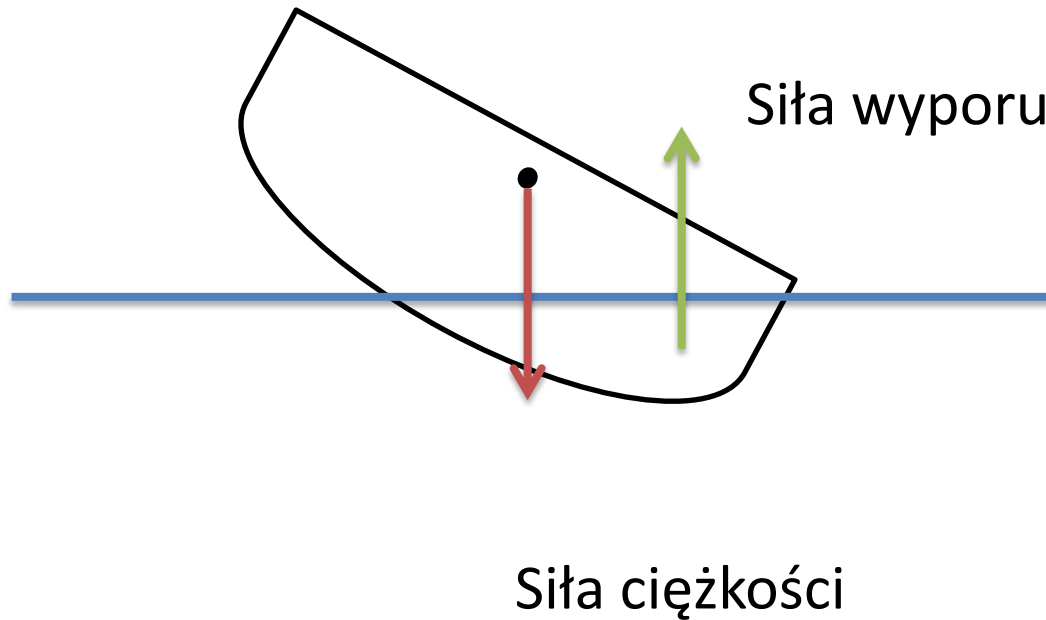
Kąt przechyłu 20°

Stateczność kształtu

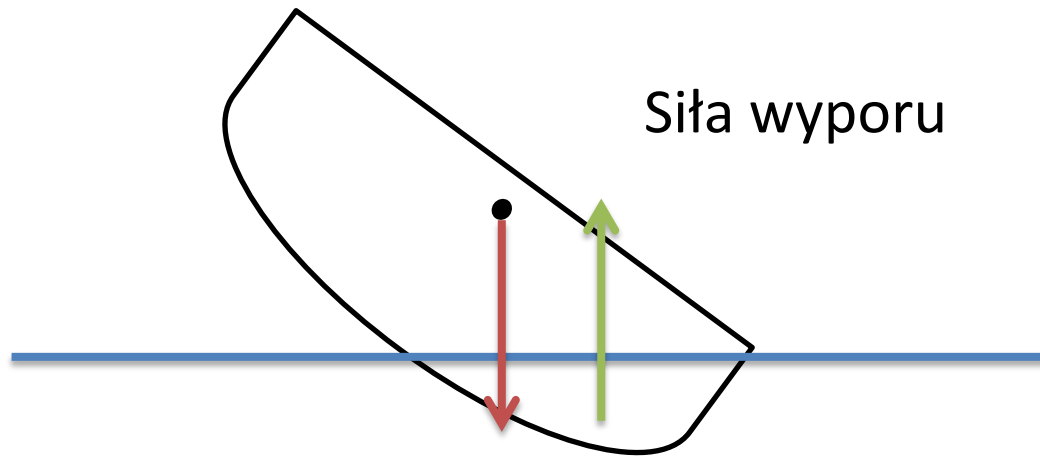
Kąt przechyłu 35°

Stateczność kształtu

Kąt przechyłu 50°

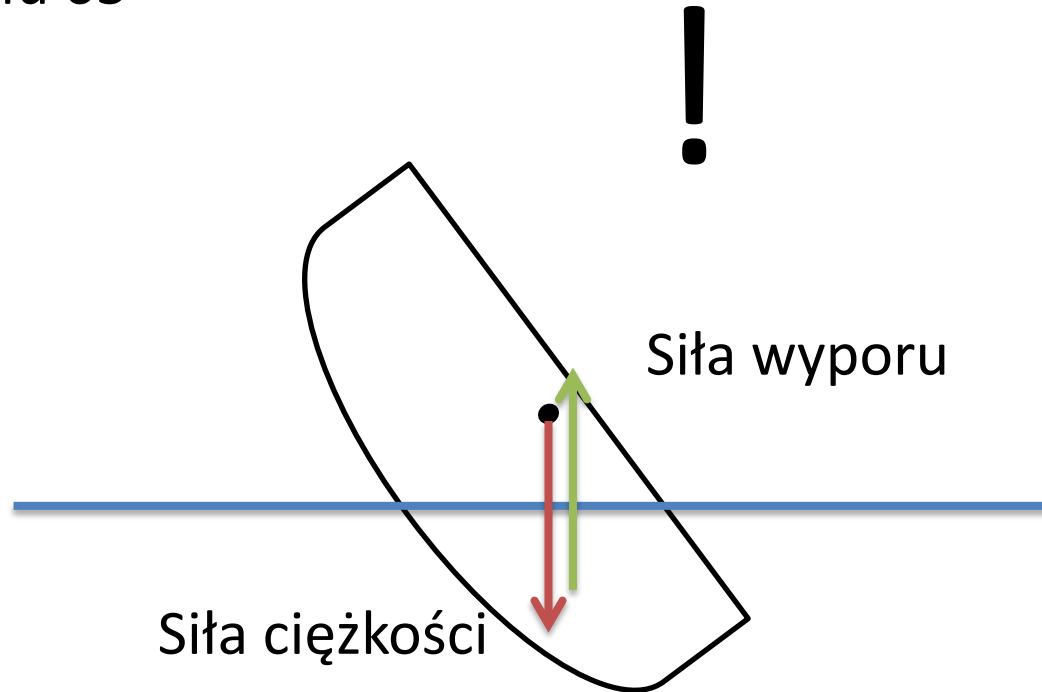

Siła ciężkości

Stateczność kształtu

Kąt przechyłu 65°

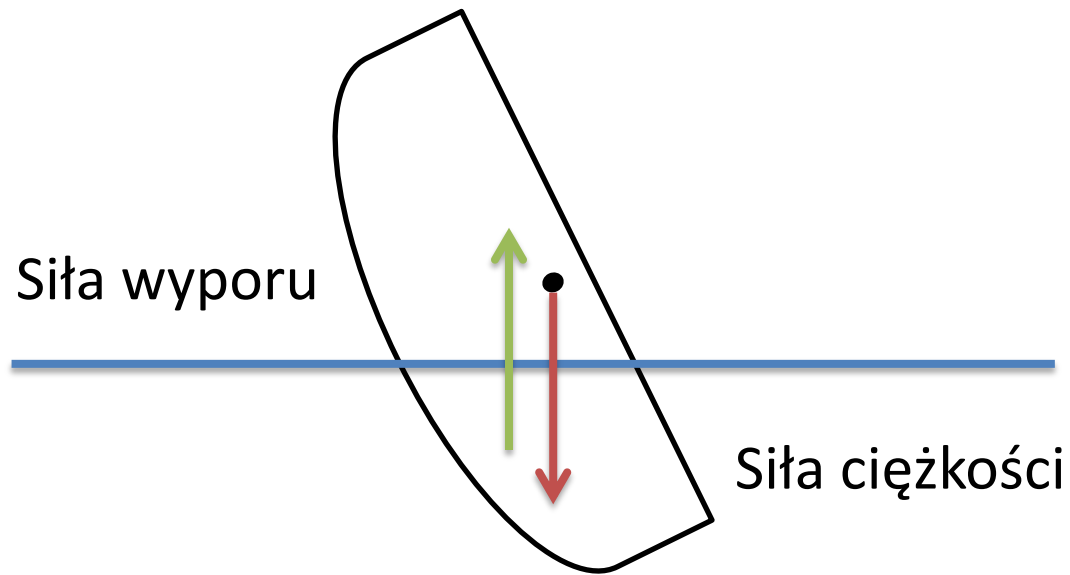

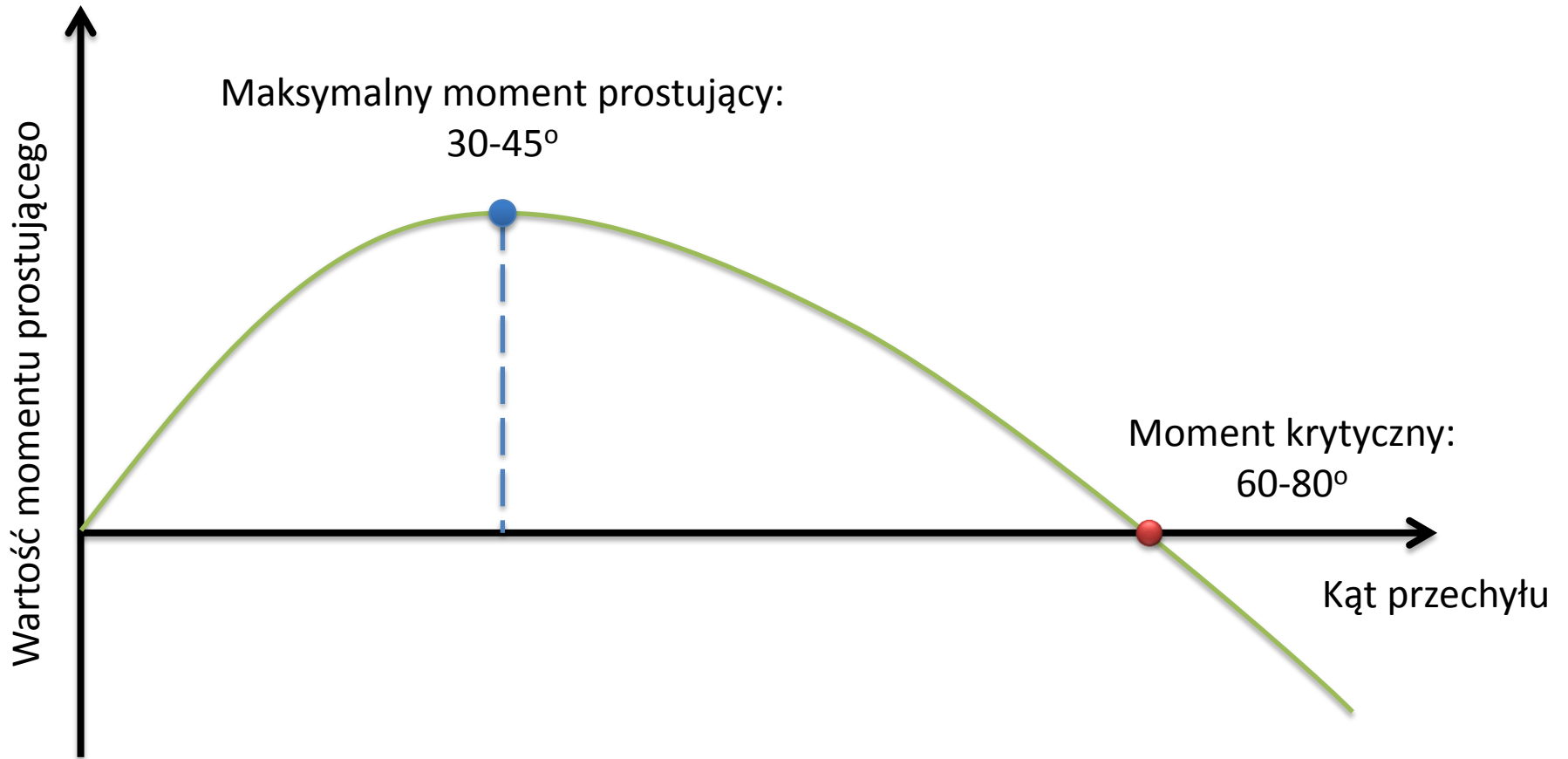
Stateczność kształtu

Kąt przechyłu $>65^\circ$

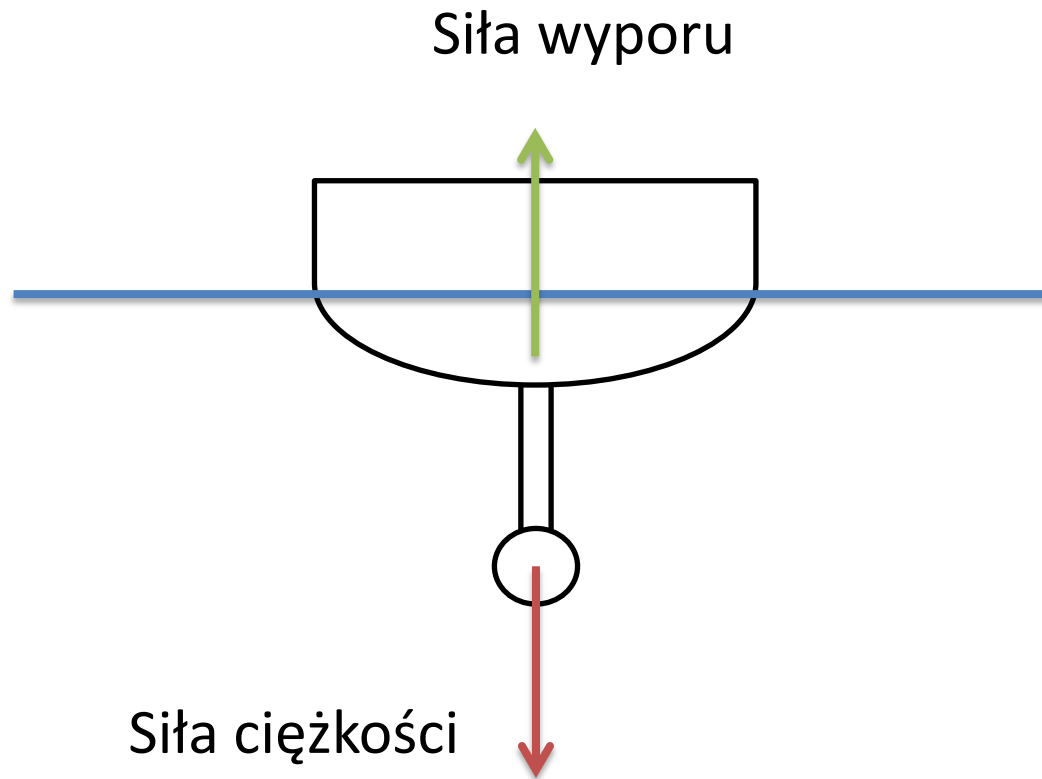
Stateczność kształtu

Stateczność ciężaru

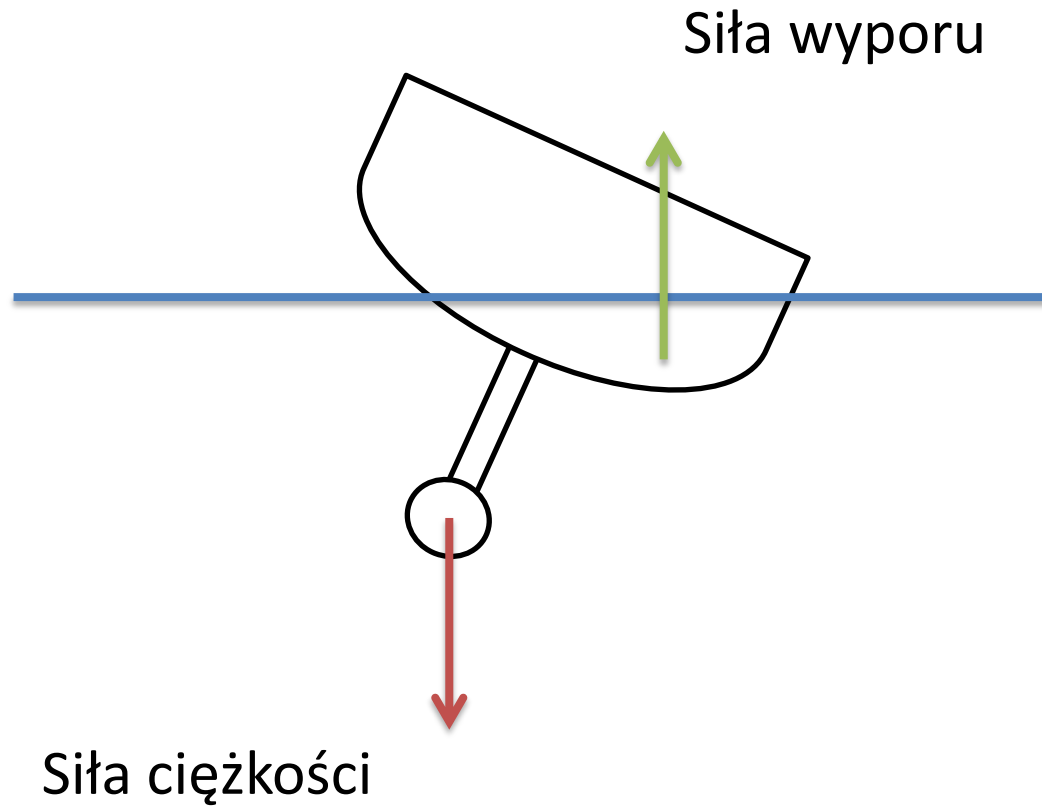
Kąt przechyłu 0°

Stateczność ciężaru

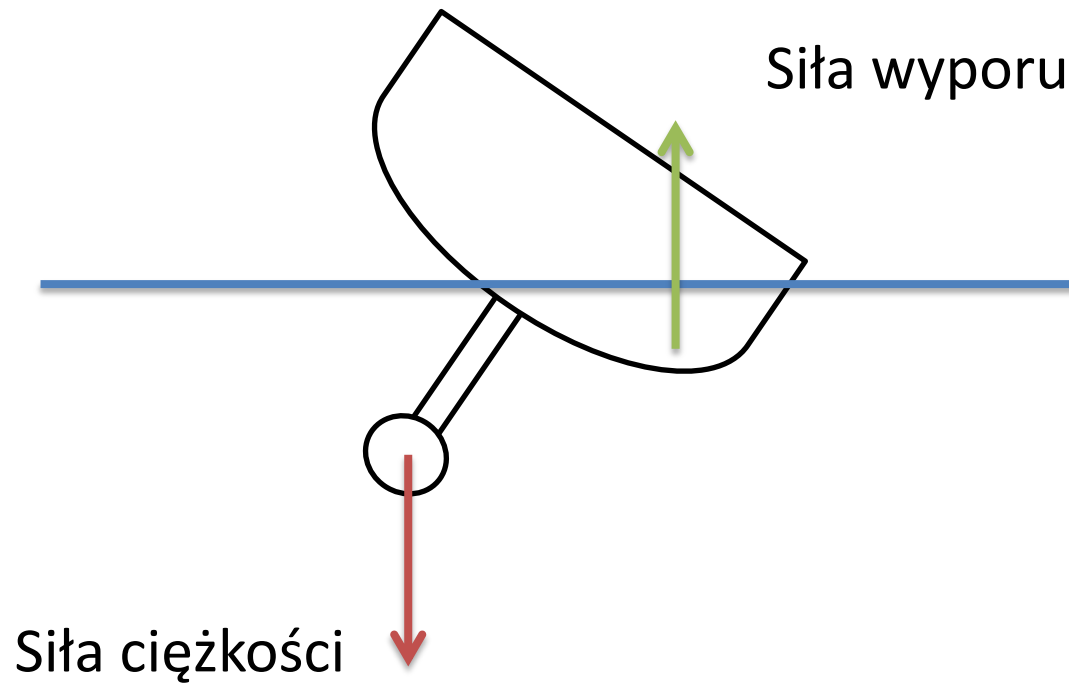
Kąt przechyłu 30°

Stateczność ciężaru

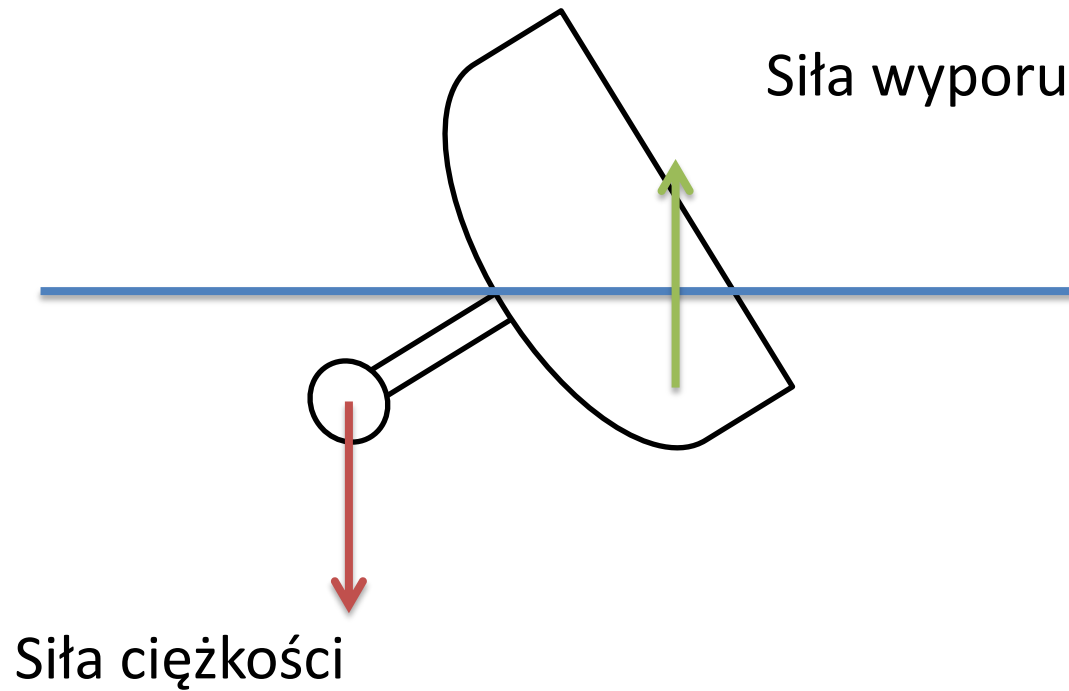
Kąt przechyłu 45°

Stateczność ciężaru

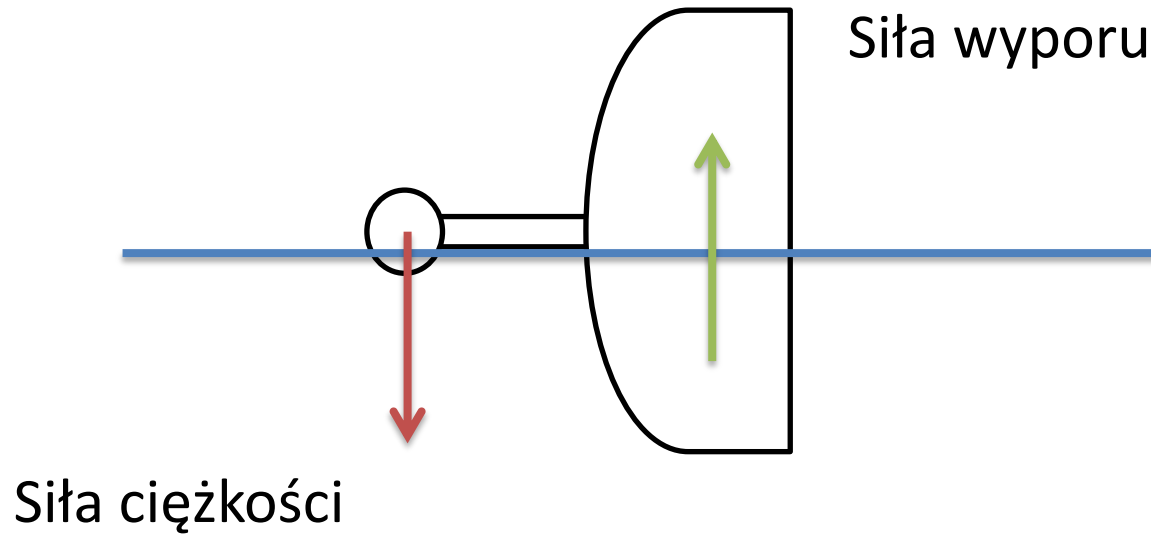
Kąt przechyłu 70°

Stateczność ciężaru

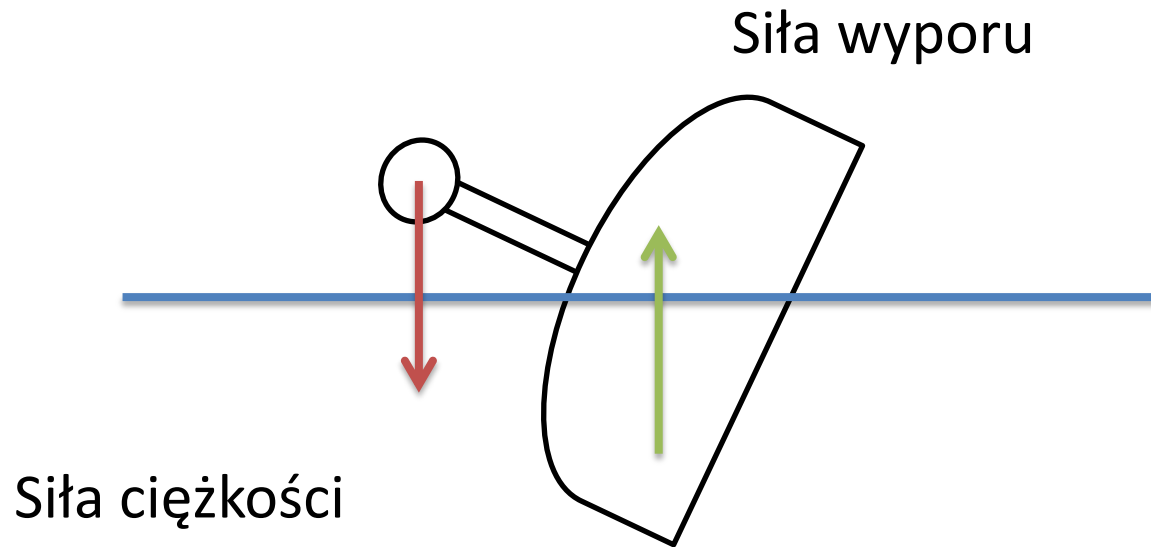
Kąt przechyłu 90°

Stateczność ciężaru

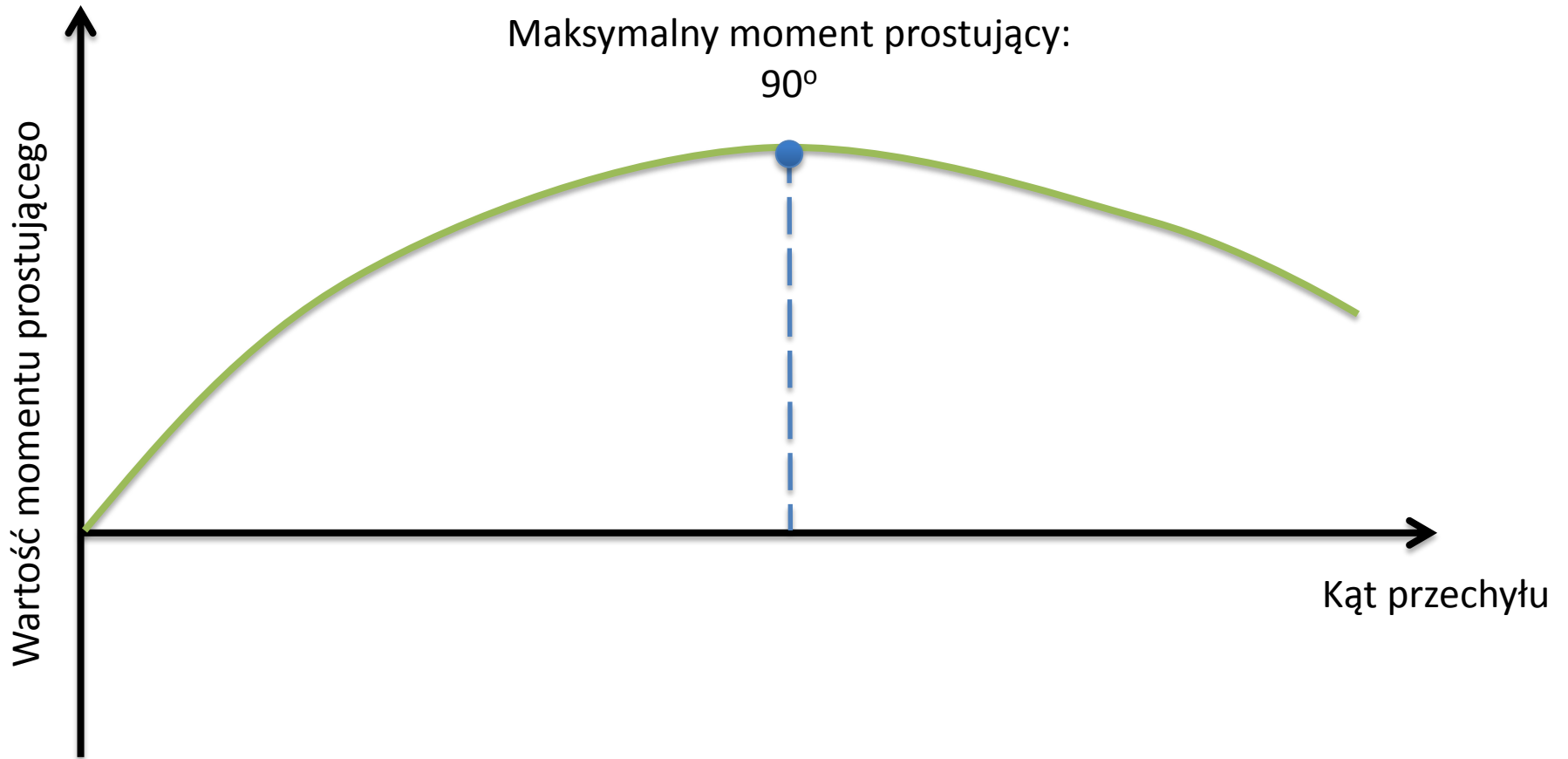
Kąt przechyłu 110°

Stateczność ciężaru

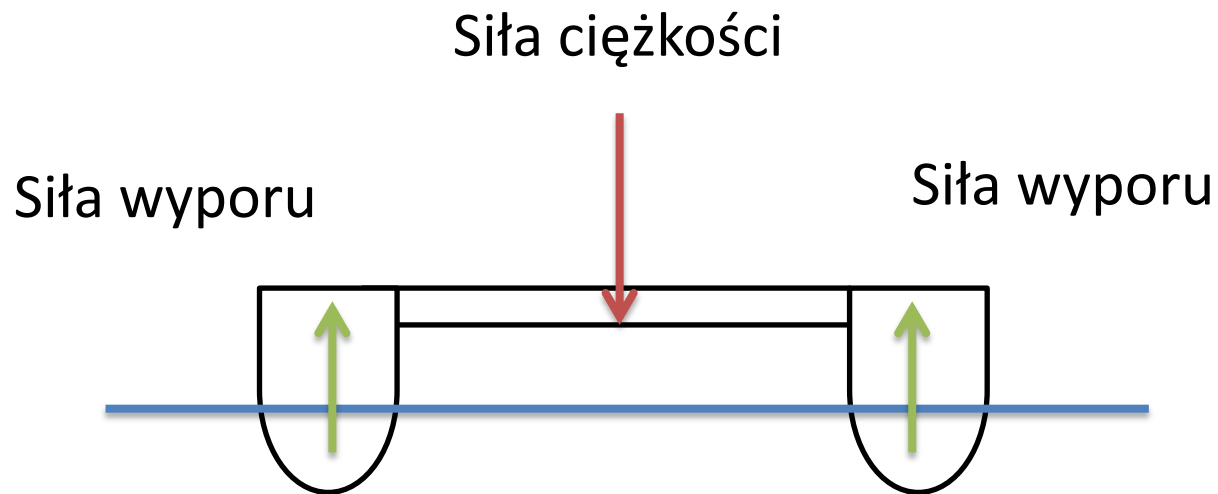

Stateczność jednostek wielokadłubowych

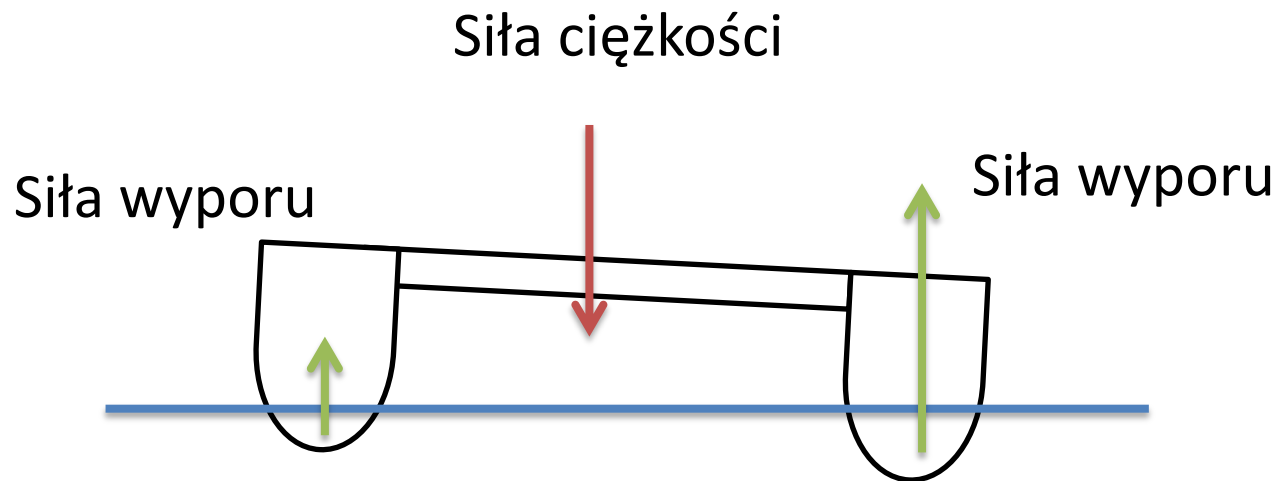
Kąt przechyłu 0°

Stateczność jednostek wielokadłubowych

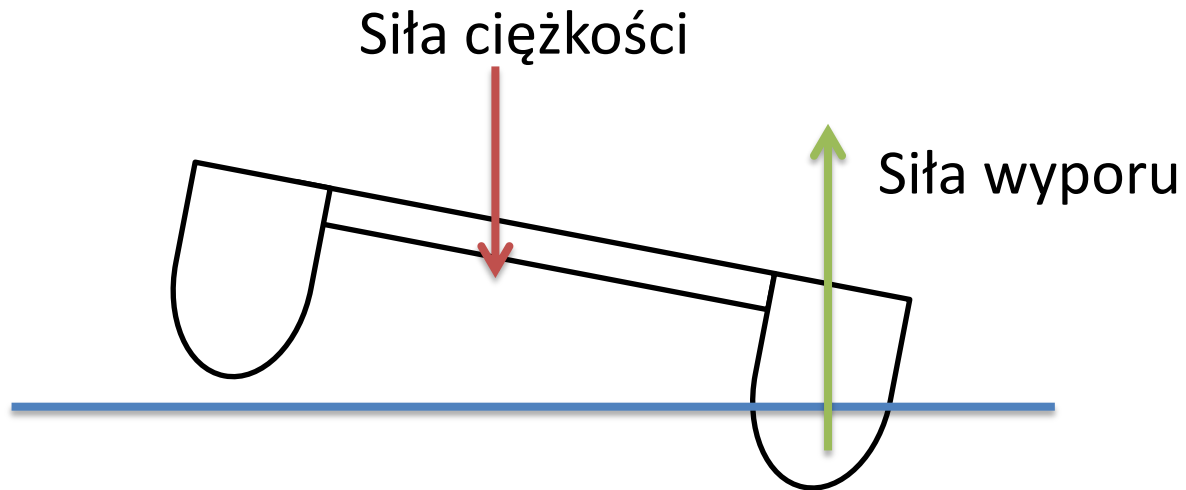
Kąt przechyłu 10°

Stateczność jednostek wielokadłubowych

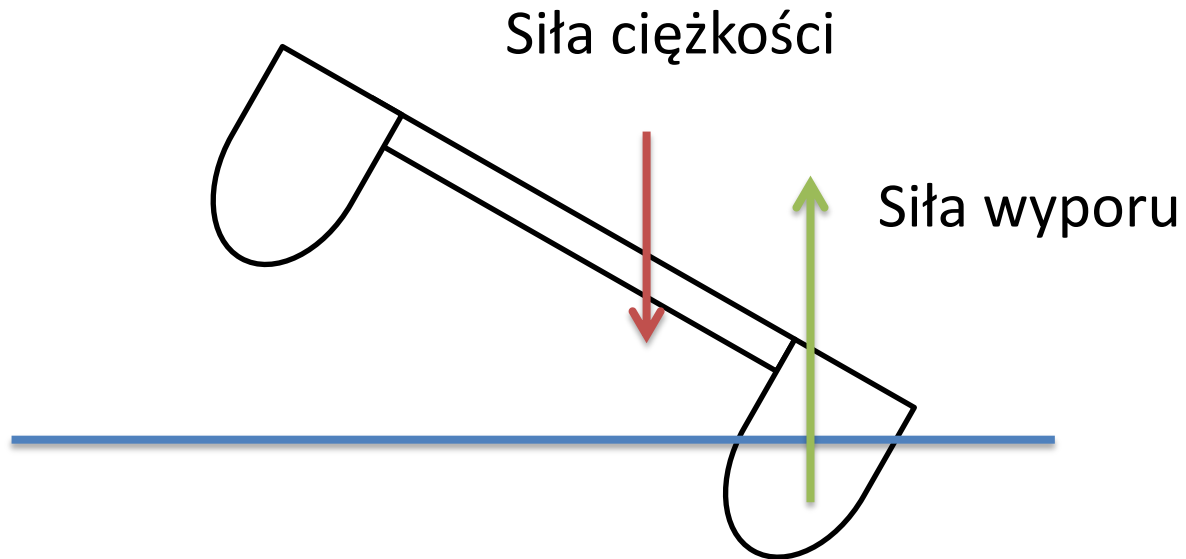
Kąt przechyłu 15°

Stateczność jednostek wielokadłubowych

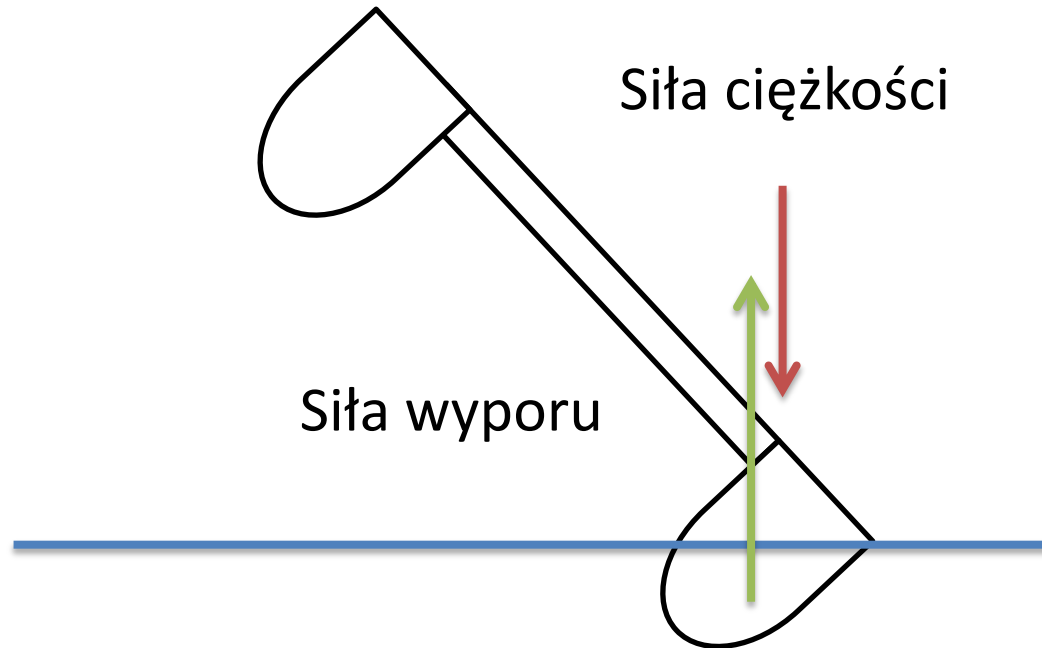
Kąt przechyłu 25°

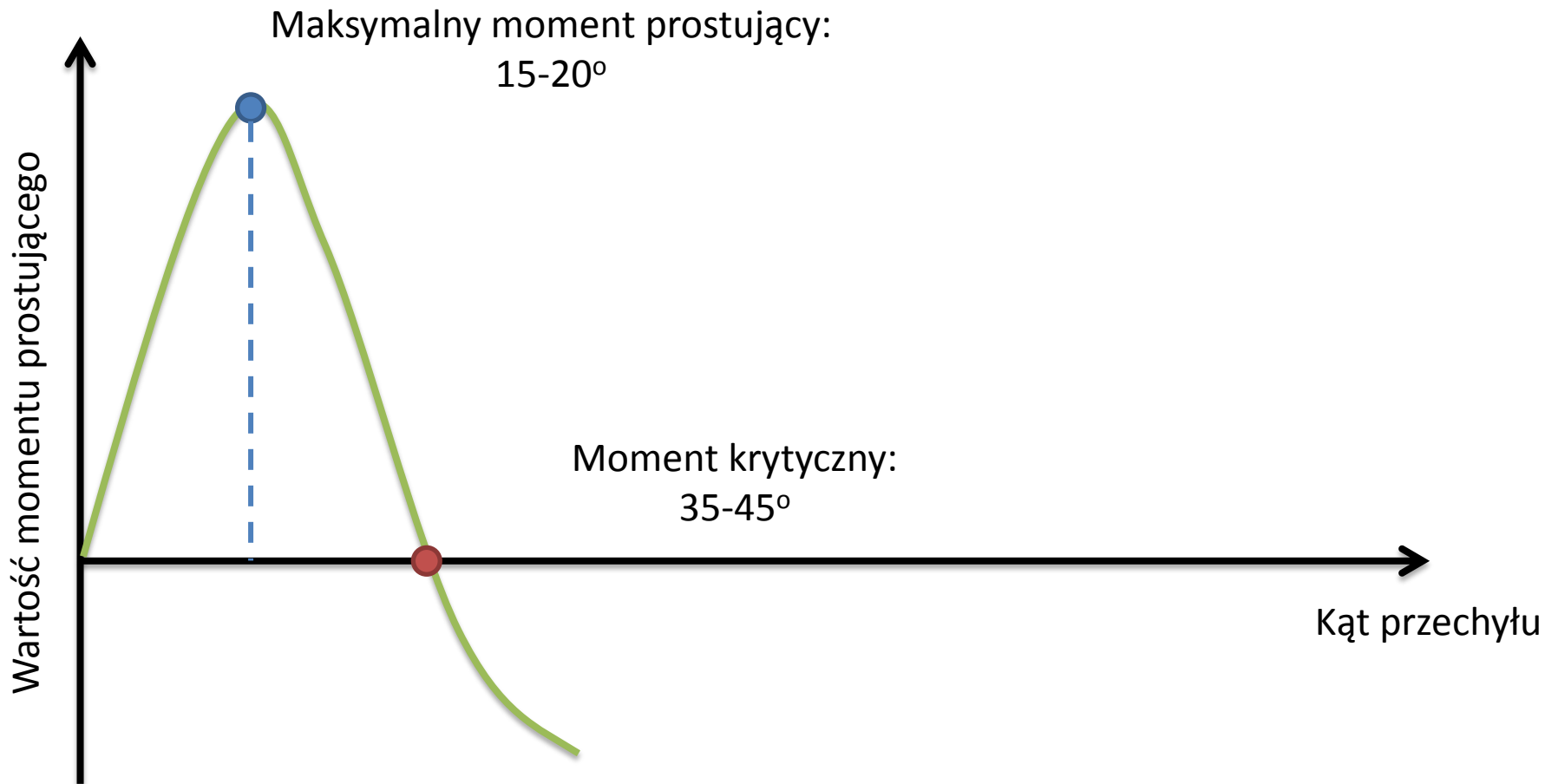
Stateczność jednostek wielokadłubowych

Kąt przechyłu 35°

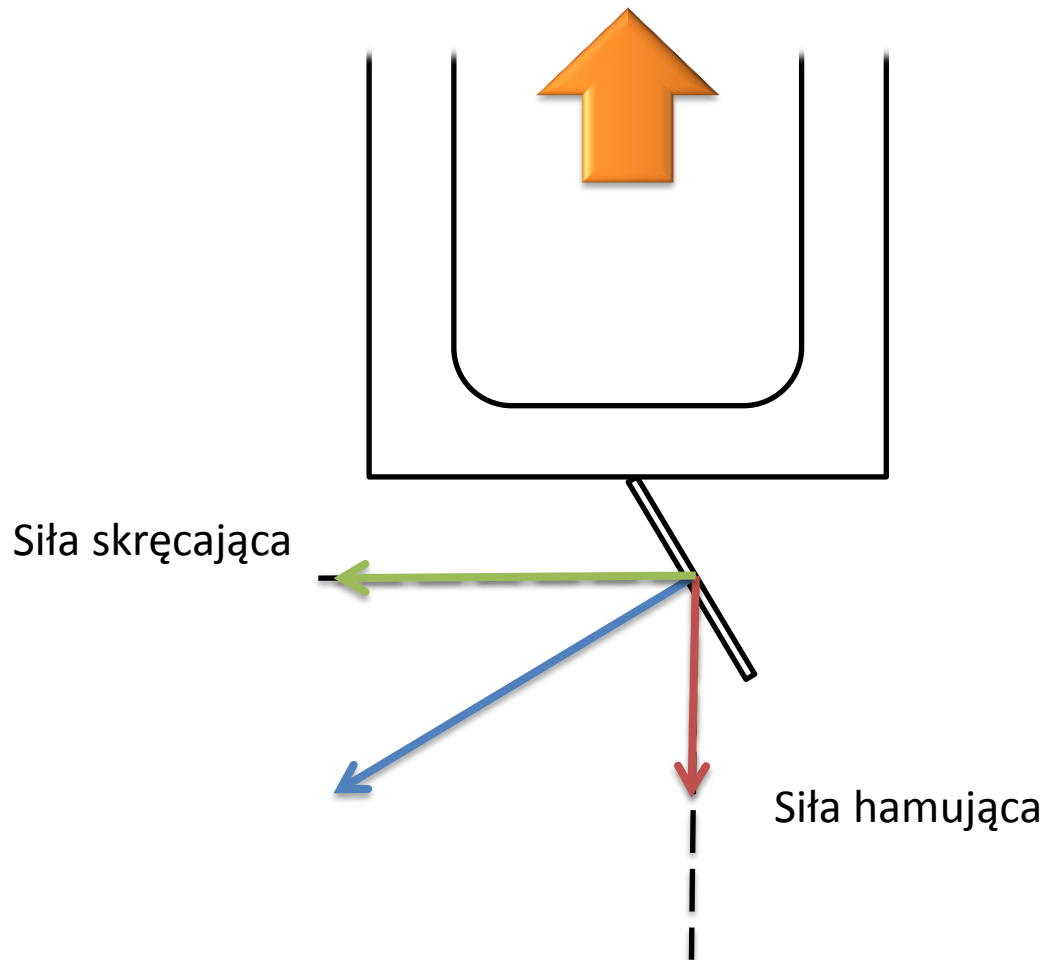

Stateczność jednostek wielokadłubowych

Działanie steru

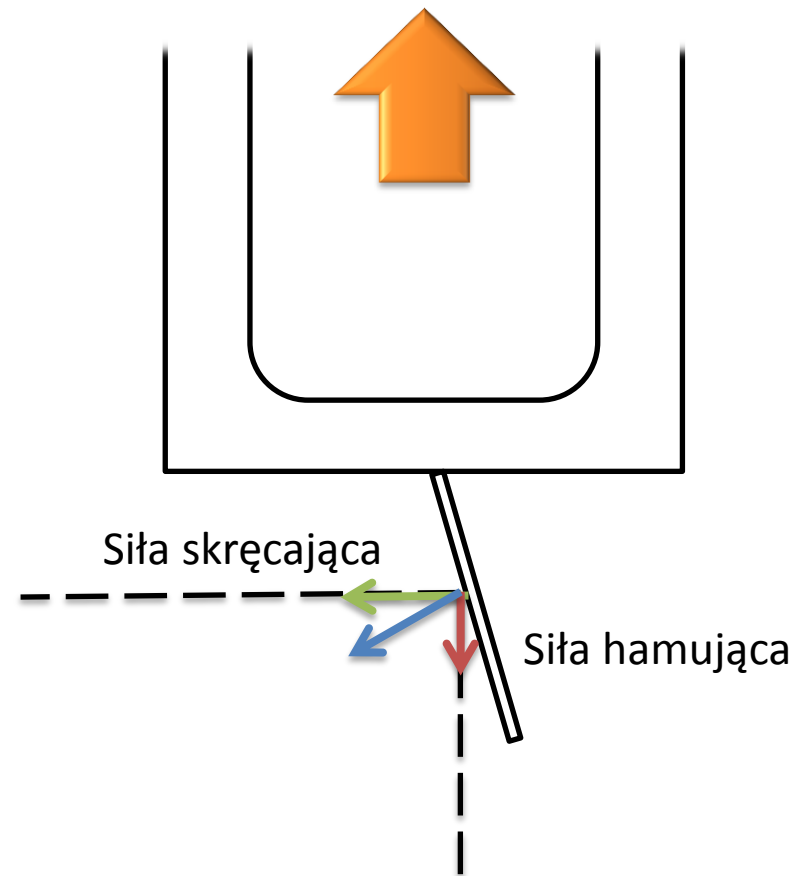
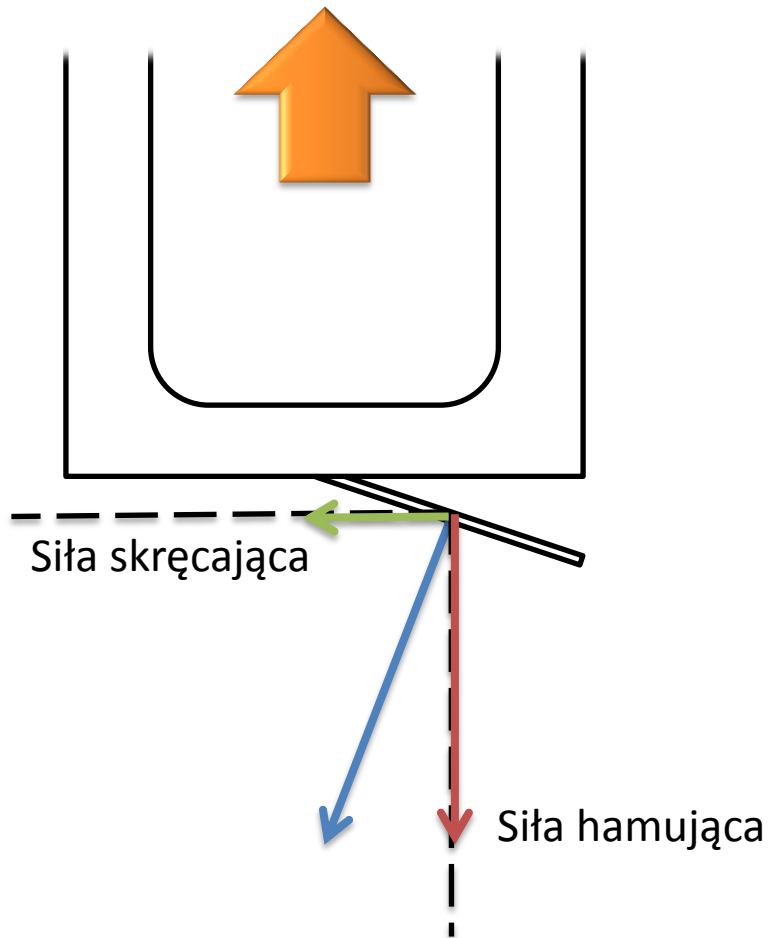

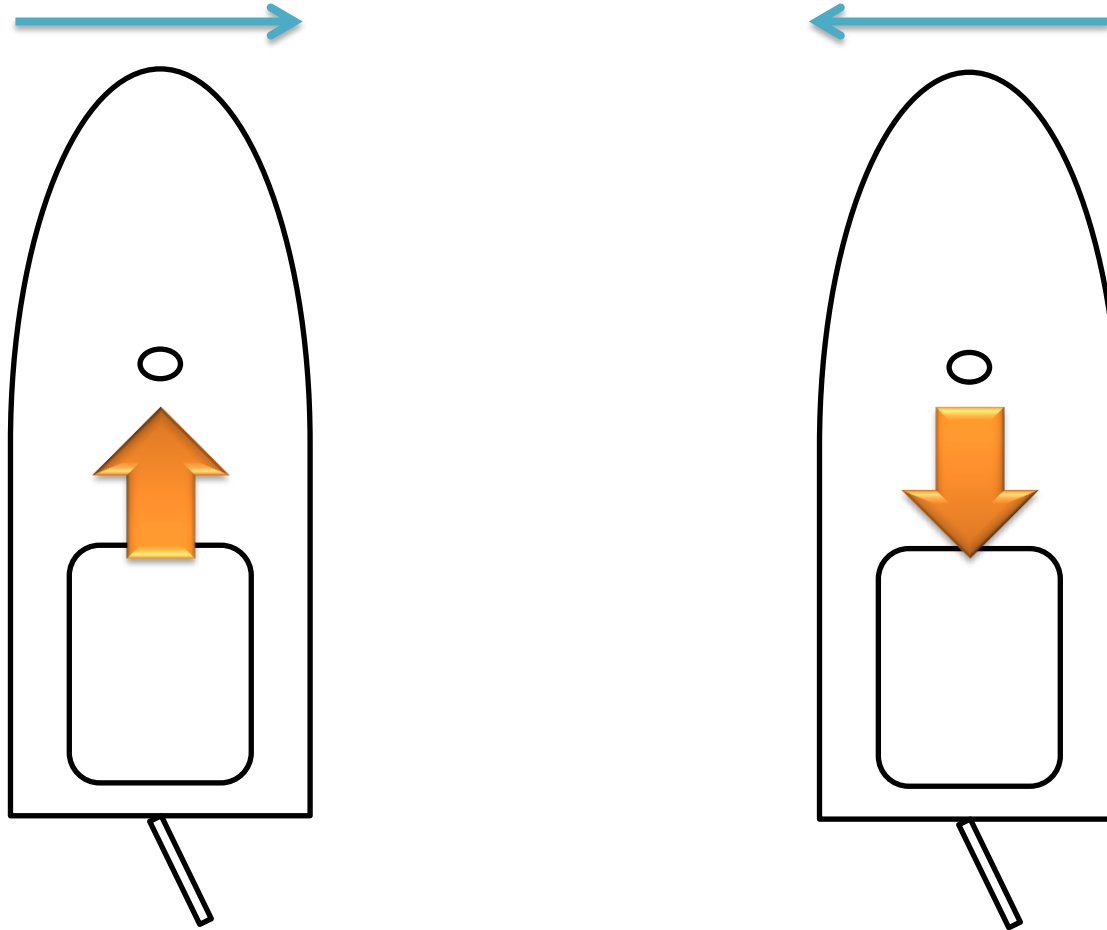
Działanie steru

Optymalny kąt wychylenia steru to $30^{\circ} - 40^{\circ}$

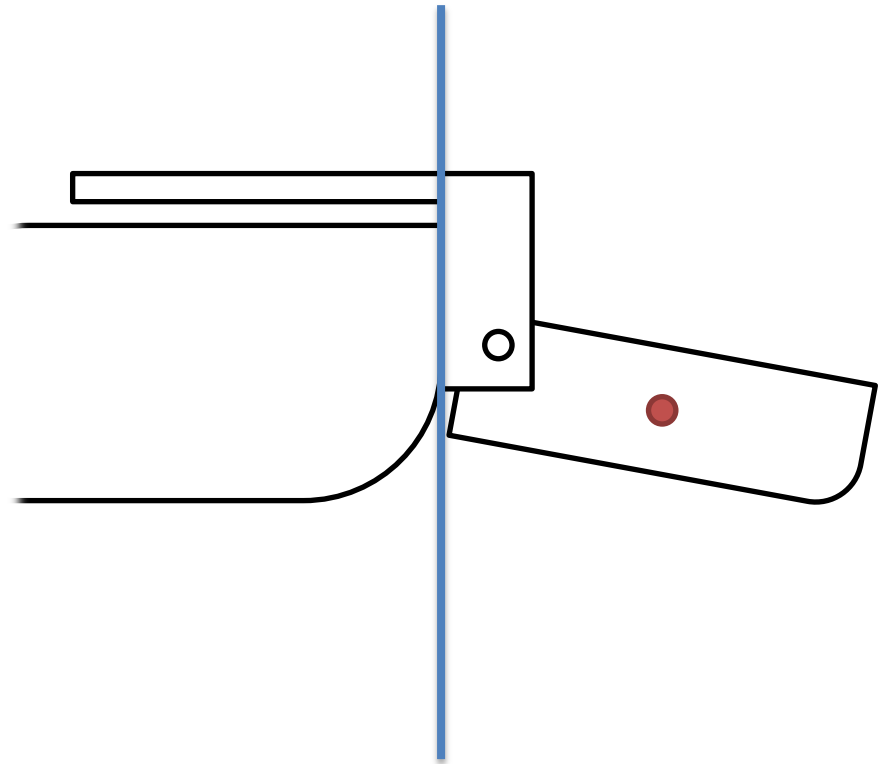
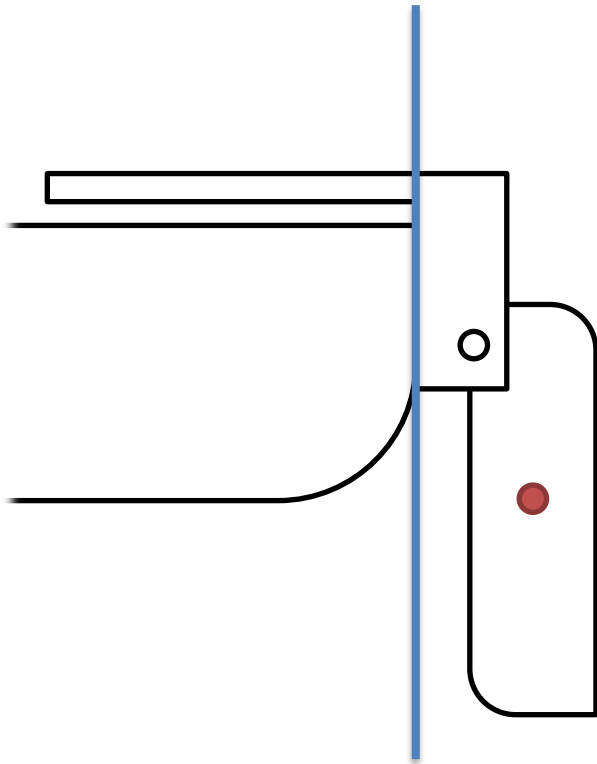
Działanie steru

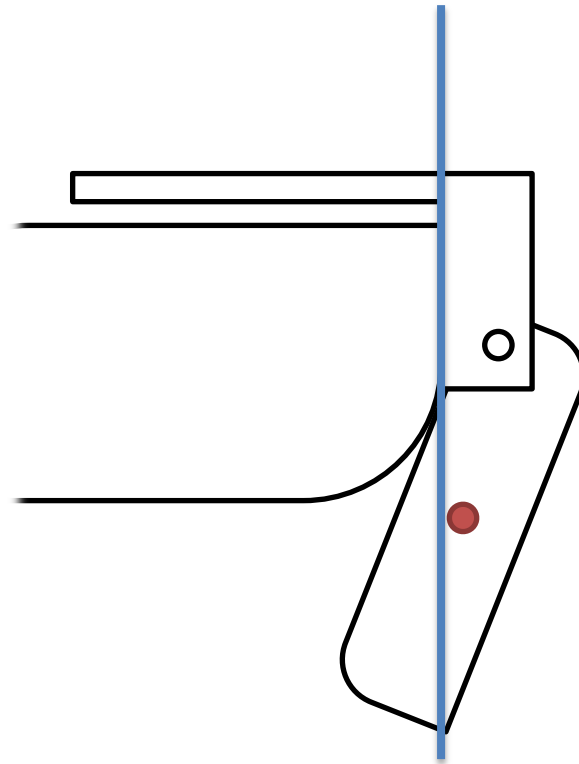
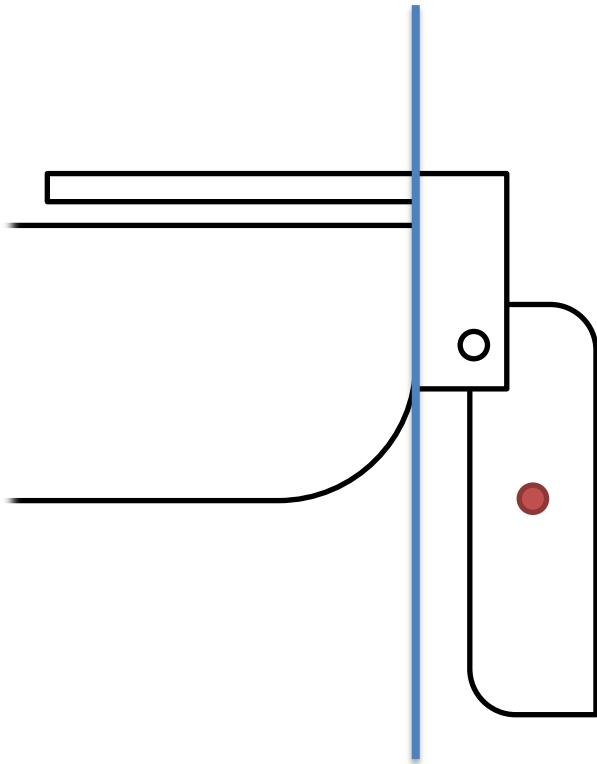
Działanie steru

Działanie steru

!!!Do zapamiętania!!!

- Czym jest wiatr rzeczywisty, własny i pozorny i po czym można go rozpoznać
- Kierunki wiatrów dla różnych kursów względem wiatru
- Jak zmienia się wiatr pozorny podczas ostrzenia i odpadania
- Proces powstawania siły aerodynamicznej na żaglu
- Rozkład siły aerodynamicznej
- Zmiany wartości siły ciągu i przechylającej przy zmianie ustawień żagli
- Siły działające na część podwodną jachtu i ich wpływ na żeglugę
- Nawietrzność i zawietrzność jachtu, co to jest i jak to uzyskać, ewentualnie zniwelować
- Co to jest stateczność, oraz rodzaje stateczności
- Wartości kątów przechyłu charakterystyczne dla różnych rodzajów stateczności
- Działanie steru, rozkład na siłę skręcającą i hamującą
- Wpływ wychylenia steru na wartości tych sił